

Harbe Ait Müthiş Rakamlar

Yeni Bir Harp Olursa... Yapılan Bir Anket Pek Müthiş Rakamlara Dayanıyor

Garp cephesinde Ypreste bir pigade hücumu

Paris'te çıkan Le Petit Journal bütün dünyada çok ehemmiyet verilen bir anket yapıyor. Mevzuu şudur: "Yakında bir harp göreceğimiz mi?", Son küşhasında bu anketin bir safhası var ki çok mühim. Aynen

Bir keşif nöbetçisi almakta fayda bulduk. Anket şöyle başlıyor ve devam ediyor: "— Yeni bir harp öyle delilik, o derece müthiş bir facia olacaktır ki hiçbir insan böyle bir şeyi soğukkanlılıkla tasavvur edemez."

(Devamı 8 inci sayfada)

1914 - 1918 Harbinin Bilânçosu

Bütün Dünyada

10 milyon ölü
19 " yaralı
10 " malûl
7 " esir
9 " yetim
5 " dul
74 " seferber

Müttefiklerin Zararı

	Seferber	Ölü
Fransa	8.501.045	1.591.000
İngiltere	9.270.000	869.000
Amerika	4.274.000	70.000
İtalya	5.704.000	750.000
Belçika	390.000	41.300
Rusya	15.000.000	1.750.000
Sırbistan	707.300	380.000
Romanya	1.000.000	250.000
Portekiz	200.000	8.370

Bizim Tarafın Zararı

Almanya	13.250.000	1.950.000
Avusturya	9.000.000	1.542.000
Macaristan	1.860.000	350.000
Türkiye	1.000.000	100.000

Para Tarafı

Harbin masrafı Amerika, Kanada, İngiltere, Fransa, Belçika, Almanya, Rusya halkına beheri 10 bin liralık bahçeli ve müstemilâth birer köşk yaptırmak mümkün olduğu gibi aynı memleketlerin 200 binden fazla nüfuslu şehirlerinin beherine (125) milyonluk bir hastane veya kütüphane ve yahut Üniversite yapmak mümkün olurdu.

[Malûl ve Eski Muharipler Gazetesi]

Komiteci Mihailof İstanbulda Muharririmize Diyor Ki:

"Bulgaristanda Beni Öldüreceklerdi. Bin Bir Maceradan Sonra Mert Türklere Teslim Olup Ölümünden Kurtuldum.,"

Kırklarelinden hududumuza iltica eden Bulgar Makedonya komitesi reisi Mihailof ile zevcesi dün şehrimize gelmişlerdir.

Mihailof ve zevcesi Burgazda fa'al olan arkadaşları tarafından Tırlıpına - Halkaköyü ile hududumuza kadar kaçırılmışlar ve oradan gizlice Türk toprağına kaçabiliye muvaffak olmuşlardır.

İvan Mihailof kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

— Türkiye topraklarına pek müthiş ıstıraplar ve korkular içinde kıvrılarak iltica edebildim. Türkiyeye girmek ben ve karım için Bulgaristanda ölmek, Kırklarelinde dirilmektir.

Çok güç şeriatle ve bin bir müşkül içinde Bulgaristandan kaçabildim.

Hâlâ yorgunluğum ve sınırlarımızdaki yorgunluk dinmiş değildir.,"

Mihailof bundan fazla birşey söyleyemeyeceğini, çok yorgun ve

bitap olduğunu bildirmiş, sonra da büyük bir endişe ile:

— Acaba hükümetiniz beni iade edecek mi, diye sormuştur ve sonra da muharririmizin cevabını beklemeden:

— Türk milleti mert millettir. Siyasi mücrim olduğum için beni iade etmez kanaatindeyim. Türklere güvenirim, demiştir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Yunanistan Da Hava Manevraları

Yunanistan'da Atina'da hava taarruzlarına karşı müdafaa manevrası yapıldığını bildirmiştik. Atina muhabirimizin gönderdiği bu resim Yunan hava manevrasından bir görünüşü canlandırıyor.

Kanser Münakaşası

Nihayet Beklenmiyen Bir Netice Doğurdu

Kâzım İsmail Bey, Operatör Cemil Paşaya Meydan Okudu

Bütün dünya âlimlerinin, tıp üstatlarının kanser belâsile yıllardanberi mücadeleye girişmiş olduğunu biliyoruz. Bugün Avrupa ve Amerikanın birçok şehirlerinde, yalnız kansere karşı deva aramak için kurulmuş çok büyük ilim müesseseleri vardır. Bu tip evlerinde yüzlerce doktor, fizyoloji mütehassısı ve kimyagerler, yalnız kanser hastalığı üzerinde tetkikat yaparlar, bu müthiş felâkete karşı yeni yeni tedbirler ve ilâçlar ararlar. Bu müesseselerin bütçeleri çok zengindir

Son zamanlarda bir Alman doktorunun kanser mikrobunu bulduğu yolundaki iddialar üzerine biz de bu hususta mütehassısların fikirlerine müracaat ettik. Bu arada bir gazete doktor Kâzım İsmail Beyin fikrini yazarken bu zate atfen İstanbuldaki halkın yüzde yirmisinin kanserli olduğunu sütunlarına geçirdi. İstanbulun nüfusu 750 bin olduğuna göre, bu iddia karşısında şehrimizde 150 bin kişinin kanserli olduğunu kabul etmek lâzımgeliyordu. "Son Posta" bu rakkamda bir yanlışlık veya bir mübalâğa olduğuna

Laboratuvarda mikroskop araştırmaları

ihimal verdi ve ihtisas erbabının fikirlerini toplama karar verdi. Müracaat ettiğimiz operatör Cemil Paşa bu rakkamı çok hatalı bulduğunu, İstanbulda bu kadar kanserli bulunmasının, en uzak bir ihtimal ile bile imkânsız olduğunu söyledi ve bu beşerî felâketin mahiyeti ve seyri hakkında izahat verdi. Kâzım İsmail Bey bu sözlerle karşı bir cevap mektubu göndermiştir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Irfan
İhtikârı
Karşısında

Bazı ecnebi mekteplerde talebden pek fazla ücret alındığına dair ileri sürülen mutaleaları dün yazmıştık. Bugün de bu hususta halkın mutalealarını neşrediyoruz; Faik Bey (Dişanyolu 37) — Bizim okumaya, öğrenmeye çok ihtiyacımız vardır. Maarif Vekâleti Cümhuriyet çocuklarının mektep ihtiyaçlarını düşünerek kendilerine güvenebilenlerin Vekâlet'in şartlarına uyanların hususi mektep açmalarına müsaade ediyor. Bunun için İstanbulda birçok hususi ve ecnebi mektepler vardır. Fakat bazı ecnebi mektepler gzetelerin yazdığı gibi tam bir bilgi ihtikârı yapıyorlar. Tedris ücretleri pek ağırdır. Herşey ucuzladığı bir devirde bu kadar yüksek okuma parası devam edemez. Son Postanın talebine bütün kalbimle iştirak ederim.

Sabiha H. (Koska tramvay caddesi 39) — Akramandan iki çocuk Kumkapıdaki Fransız mektebine devam ediyorlar. İki sene evvel babaları öldü. Anneleri çok müşkülâta çocukların tahsilini idame ediyor. Bu mektep hem cuma, hem de pazar günleri yani haftada iki gün tatil yapar. Bu sene imtihandan sonra çocuklar karne alacaklardı. Aynı ortasında mektep tatil edildi. Fakat tam aylık vermeyen çocukların karnelerini vermediler. İşittigime göre, şimdi de Eylül aylığını tam alacaklarmış. Esasen okutma ücretleri eski hayat şartlarına göre tesbit edildiği için çok ağırdır. Maarif Vekâleti bu ücretleri biraz indirmelidir.

Niyazi Bey (Aksaray Kazganiyadi mahallesi 3) — Cümhuriyet mektepleri talebimizi ecnebi mekteplerden müstağni edecek kadar tekâmül etmiştir. Çocuğunu ecnebi mektebine veren bir baba fazla bir şey istifade etmiş olmaz. Üstede senenede birçok paradan çıkar. Bununla beraber çocuğuna kuvvetli lisan öğretme iste-yenler de vardır. Fakat ecnebi mekteplerin tedris ücretleri çok ağırdır. Hayat ve herşey ucuzladı. Tramvay elektrik ve diğer nakil vasıtaları tarifelerini indirdiler. Fakat ecnebi mektepleri hâlâ eski yüksek ücreti muhafaza ediyorlar. Ehemmiyetle tetkike değer bir meseledir.

İlkmekteplerde Kabul Muamelesine Başlanıldı

Dün sabahtan itibaren ilkmekteplere yeni talebe kayıt ve kabulüne başlanmıştır. Bu sene ilkmekteplere 1927 tevellütü çocuklar alınacaktır. Yer olursa, 1928 doğumlulardan da birkısı alınabilecektir. Geçen sene ilkmekteplere 10 bin talebe kaydedilmişti. Bu sene bu rakamın artacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

Kömür Çaldığı İçin

Şark şimendiferleri kömür deposundan kömür çaldığı iddia edilen İbrahim isiminde bir çocuğun dün Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesinde davası bitirildi. Mahkeme suçu sabit görerek İbrahimi bir ay hapse mahkûm etti.

Tamam 125,000 Lira
Vergi İşinde Tahsil Edilmesi Lâzım
Gelen Para Bu kadar Tutuyor

Balatta bir değirmen işleten Osep Değirmenciyan Efendi isminde biri hakkında, vergisini vaktinde ödemediği ve kaçakçılık yaptığı iddiasıyla yekûn olarak cezasile birlikte 69,000 lira vergi tahsiline başlanıldığını yazmıştık. Bu para kat'i olarak tahsil safhasına girmiştir. Aynı zamanda bu zat hakkında 400 vagon buğday kaçırıldığı noktasından da kanuni takibata girişilmiştir. İlk araştırmalarda bunun 36 vagonu alâkadar maliye âmiri tarafından yakalanmış, bu hususta Osep Efendiye

bir de zabıt varakası imzalatılmıştır. Bu sahada tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir. Diğer taraftan Osep Efendinin boş un çuvalı kaçakçılığı yaptığı iddiası üzerine de ayrıca tahkikata girişilmiş ve hep birlikte 51 bin lira vergi tarhedilmiştir. Bu suretle Osep Efendiden istenilen vergi miktarı cezasile birlikte 120,000 liradır. Buna ayrıca Lehilerin kurdukları ilk müskrat inhisarına borcu olup hükûmete geçmesi lâzım gelen 5000 lira da ilâve edilince yekûn 125,000 lirayı bulmaktadır. Bu mühim para eylevm tahsil safhasındadır.

Yeni Paralar
Darphane Hergün 600 Kilo
Gümüş Eritiyor

Son ve kat'i şeklini almak üzere Maliye Vekâletine gönderilen yeni gümüş paralara ait alçı taslaklar Perşembe günü Darpane müdürlüğüne iade edilmiştir. Darpane müdürlüğü taslaklar üzerinde teknik bazı düzeltmeler yapılmak ve kenar kalınlıkları şartnameye daha uygun bir hale getirilmek üzere bunları hazırlayan ve biner lira mükâfat alan Mesrur İzzet ve Ömer Vedat Beylere vermiştir. Bir hafta içinde bu düzeltmeler de yapıldıktan sonra paraların kalıpları hazırlanacaktır. Darpane müdürlüğü her gün (600) kilo kadar gümüş eriterek çelik hâline getirmektedir.

24 Saatin
Hâdiseleri

Karagümrük'te oturan ve Firuzan vapurunda makinist Muammer efendinin bilet almak için tramvaya verdiği bir on kuruşluğun sahte olduğu anlaşıl原因 olarak tahkikata başlanmıştır.

* Evvelki gece Zeki isimdebiri Karagümrükte Ahmet Ağanın evine girerek öte beri çalarak yakalanmıştır. Yapılan tahkikat neticesinde üç gün evvel de bu evden çalınan 150 liranın Zeki tarafından aşırıldığı anlaşılmıştır.

* Fenerde şekerçi Fikrinin çırağı Ali çekmeceden 40 lira çaldığından yakalanmıştır.

* Evvelki gece Beyoğlunda Cemil isiminde bir seyyar karpuzcu, Naime hanım isimdebir kadını, alış veriş yüzünden bir münakaşa neticesinde fena halde dövmüş, yakalanmıştır.

Bunlardan başka son 24 saatte şehrin muhtelif yerlerinde birkaç yaralanma ve kaza olmuştur.

Gürültüden
Şikâyetler
Çoğaldı

Gürültü ile mücadele hakkında verilen karar mucibince seyyar esnafın sabahları saat 8 den evvel mahalle aralarında bağır-maları yasaktır. Halbuki birçok semtlerden Belediyeye şikâyetler yapılmıştır. Bu şikâyetlerde seyyar esnafın yine eskisi gibi saat 7 de, hattâ daha evvel bağır bağır geçtikleri ve herkesi rahatsız ettikleri bildirilmiştir. Belediye bu gibi esnaf hakkında şiddetli takibat yapacaktır.

Ne Yapacakmış?
Bir Adam, Gece Yarısı Bir
Kadının Evine Girmiş

Feriköyünde Şahmerdan sokağında (56) numaralı evde oturan Necip Bey isiminde bir zat geceleyin başkasının evine girdiği iddiasile polis tarafından yakalanarak müddeiumumiliğe verilmiştir. İddia edildiğine göre hâdisе şu şekilde olmuştur:

Evvelisi gün gece yarısından sonra Necip Bey komşularından Necibe Hanımın evine girmiş, yavaşça en üst katta yatan hanımın odasına gitmiş, ve karyolayı dolapları karıştırırken Necibe H. uyanmış, bağırarak istemiş. Fakat Necip Bey: "Korkmayın, benim size hiçbir zararım dokunmayacaktır." demiş ve oradan ayrılmıştır.

Fakat Necip Bey, ilk tahkikat sırasında verdiği ifadede Necibe Hanımın evine hiçbir fena niyetle gitmediğini, sadece bazı meseleler etrafında konuşmak üzere gittiğini söylemiştir.

Kendisi birinci müstantik tarafından sorguya çekilmiştir.

Rüşvet Teklif Etmiş

Refail isiminde birisi polise rüşvet teklif ettiği iddiasile yakalanarak dün müddeiumumiliğe Aerilmiştir.

Uyku Hastalığı
Felemenkli Bir Yolcu
Hastahaneye Yatırıldı

Perapalas otelinin 123 numaralı odasında oturan Holandalı M. Haydrik isiminde birinin iki gündünderi odasından çıkmamasından şüphelenilerek zabıtaya haber verilmiştir. M. Haydrik odasında uyurken bulunmuş, yapılan muayene neticesinde uyku hastalığına tutulmuş olduğu anlaşıl原因 olarak Alman hastahanesine kaldırılmıştır.

Üniversitede İmtihanlar

Üniversite fakültelerinde Eylül devresi ikmal imtihanları dün başlamıştır. İmtihanlar 15 teşrinivevele kadar sürecektir.

Fakültelere yeni telebe kayıt ve kabulü de dün başlamıştır.

Tayyare
PostalarıBirçok Şehirler Arasında
Hava Seferleri Yapılacak

Hava yolları idaresi, muhtelif vilayetlerimiz arasında yeniden tayyare postaları tesisi hususunda bazı yeni kararlar vermiştir.

Öğrendiğimize göre, önümüzdeki bahardan itibaren, şehirler arasındaki tayyare seferleri arttırılacak, Edirne, İzmir, Sivas ve Balıkesirle İstanbul arasında yeni hatlar tesis edilecektir. Bu suretle birçok şehirlerimiz hava yolu ile birbirine bağlanmış olacaktır.

Diğer taraftan, açılması takarrür eden Diyarıbekir - İstanbul hava postasının gelecek haftadan itibaren başlaması muhtemeldir.

Yeni Tramvay Arabaları

Üsküdar-Kadıköy hattı için sipariş edilen yeni tramvay arabalarından sekiz tanesi de dün şehrimize getirilmiş ve vapurdan çıkarılarak büyük dubalar üzerinde Kadıköy rıhtımına çıkarılmıştır.

Geri kalan arabalardan onu da bu günlerde şehrimize getirilecektir.

Bir Fen
Kurbanımız

Paris, 15 (A.A.) — Dün Paris eminde baytar yüzbaşı Kemal Cemil Beyin cenaze merasımı yapılmıştır. Dört senedenberi Paris pastör enstitüsünde çalışmakta idi, Türkiye büyük elçisi cenaze merasiminde kazır bulunmuştur.

Enstitü müdür muavini profesör Ramon, müteveffaya, ölümlünden sonra takdir nişanesi olarak ecnebiiler için olan büyük madalyayı vermiştir. Kemal Cemil B. Ruam basii hakkında laboratuvar tecrübeleri yaparken yakalandığı hastalıktan ölmüştür. Cenazesi muvakkaten Parise gömülmüştür. Sonra İstanbula nakledilecektir.

Son Posta: Kemal Cemil Bey bu yurdun ateş zekâli bir çocuğu idi. Askerî baytar mektebinden çok iyi bir derecâ ile çıkmış ve tahsil için hükümet tarafından Fransaya gönderilmiş, orada çalıştığı en büyük tip müessesesi olan Pastör Enstitüsünde çok takdirleri kazanmıştır. Bir aralık bir sehiv eseri olarak tahsilini ikmal ettiği zannolunmuş ve Kemal Bey memleketine çağrılmıştı. O zaman bu genç baytar doktorumuzun henüz tahsilini bitirmiş vaziyette olmadığını yazarak bir müddet daha Fransada kalması lâzımgeldiğini ileri sürmüştük. Hükümet bizim bu yazımızı doğru ve yerinde bularak bu ateş zekâli genç birkaç sene için daha Fransada çalışmak müsaadesini vermişti. Fakat ne çare ki felek, bu fırsatı ona çok gördü ve genç mütefennin fen uğrunda ve vazife başında kurban gitti.

Askerî Heyet
Rusyadan Döndü

Manevralarda bulunmak üzere Ordu müfettişlerinden Fahrettin Paşanın riyasetinde olarak dost komşumuz Sovyet Rusyaya giden Askerî heyetimiz dün Çiçerin vapur ile şehrimize dönmüştür.

Heyetin reisi Fahrettin Paşa dün bir muharririmizi kabul ederek, seyahat intibaları etrafında beyanatta bulunmuş ve ezculme demiştir ki:

" — Kızıl Ordu manevralarında, yüksek harp vasıtaları ile büyük yenilikler gördük. Kumanda heyetile, erkânharbiyesi çok değerli ve harp fennine tam bir vukuf sahibidiler. Kuvvetli bir disiplin cari, zabitan ve efrat en büyük meşakkatlere tahammül gösterecek surette idmanlıdılar. Motörlü harp vasıtaları ile müşterek hareket kabiliyeti gösterdiler.

"Manevra sahası haricinde gezdiğimiz müesseselerde mesal tarzi nazariyatı kuvvetli ameliatla birlikte öğrenmek suretinde çok esaslı olarak tanzim edilmiştir.

Sivil, asker, bütün Rusya büyüklerinden, fabrikalarda sanatkârlardan mühendislerden ve ameleden, köylerde halktan gördüğümüz ikram ve samimiyet ve sevgi cidden çok büyüktür. En büyük adamlarının söyledigi nutuklar, daima milletimize memleketimize çok büyük şeref ifade eden yüksek sözlerdi. Bu yüksek hürmet eseri, Büyük Gazinin ve Büyük Millet Meclisinin memleketimizde vücutte getirdikleri büyüklüklerin bir neticesidir ki, biz Ulu Gazimize ne kadar teşekkür etssek yine azdır.."

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

Hasan Bey — Vay mel'un vayl. Yine el sen geldin?

Grip mikrobu — Neye şaşıyorsun Hasan Bey? Havalara gâh söyle, gâh böyle gidiyor..

... Tramvaylar, vapurlar, şimendiferler, otobüsler yine eskisi gibi kalabalık..

... Sinemalar da açıldı.. ve..

Hasan Bey — Anladım anladım. Sen bunları bildikten sonra hiç bir ziyaret etmez olur musun?..

İzmir
Üzümünün
Başına Gelenler

A.

Memlekete hariçten her yıl milyonlar getiren İzmir üzümü bu sene piyasaya çıktıktan sonra müstahsil ile tüccar arasında derin bir anlaşmazlığa yol açtı. Müstahsil, tacirin hareketini kendi aleyhinde gördü, bu yüzden zarara düştüğünü ileri sürdü. İzmirden alıp bu sütuna koyduğumuz bir tetkik yazısı, İzmirden harice üzüm satan tacirlerin yanlış ve hesapsız bir hareketini göstermek itibarinde durmak lâzımgelmektedir:

Garbi Anadolu müstahsili, üzüm işinde oldukça büyük bir tehlike atlatmış bulunuyor. Birkaç tanınmış tüccarın hesapsız hareketleri yüzünden işlenen bir hatanın cezasını, az daha müstahsil yüklenecek; üzüm fiyatları baş döndürücü bir sür'atle yuvarlanacaktı. Vaziyeti tamamen aydınlatılabilmek için, bundan iki buçuk ay evvel Berlinde, bir otelin gazinosunda cereyan eden ticari bir hâdiseyi hülâsa edeceğim:

Her sene yaz mevsiminde, ihracat yılı girmekten evvel İzmirli tanınmış ihracatçı firmalarının direktörleri, müstahsil piyasaya merkezlerinde seyahate çıkar, alıcılarla temaslara yapar; bu suretle Avrupa taleplerini tesbit ve bazan da alivresatış anlaşmaları imza ederek İzmir'e dönerler.

Ancak bu sene vaziyet tamamen değişti. Cihan üzüm rekoltesi noksanı. Buna mukabil bazı büyük mülteseseler arasında bir kartel yapıldığı, bunların müşterek hareket edecekleri söyleniyordu.

Türk ihracat firmalarından bazıları kuşkulandı. Birgün Berlinde bir otel gazinosunda bulunan ecnebi ve Türk ihracat tacirlerinden bazıları orada üzüm vaziyetini görüşüyorlardı. Bir aralık gazino garsonlarından biri Kartele dahil olduğu söylenen tacirlerden birine bir mektup getirmişti, herkesin gözü önünde okunan bu mektup 77 çuvallık bir alivresatış muamelesi idi. Bu 77 çuvallık parti 12 florin üzerinden muamele görmüştü.

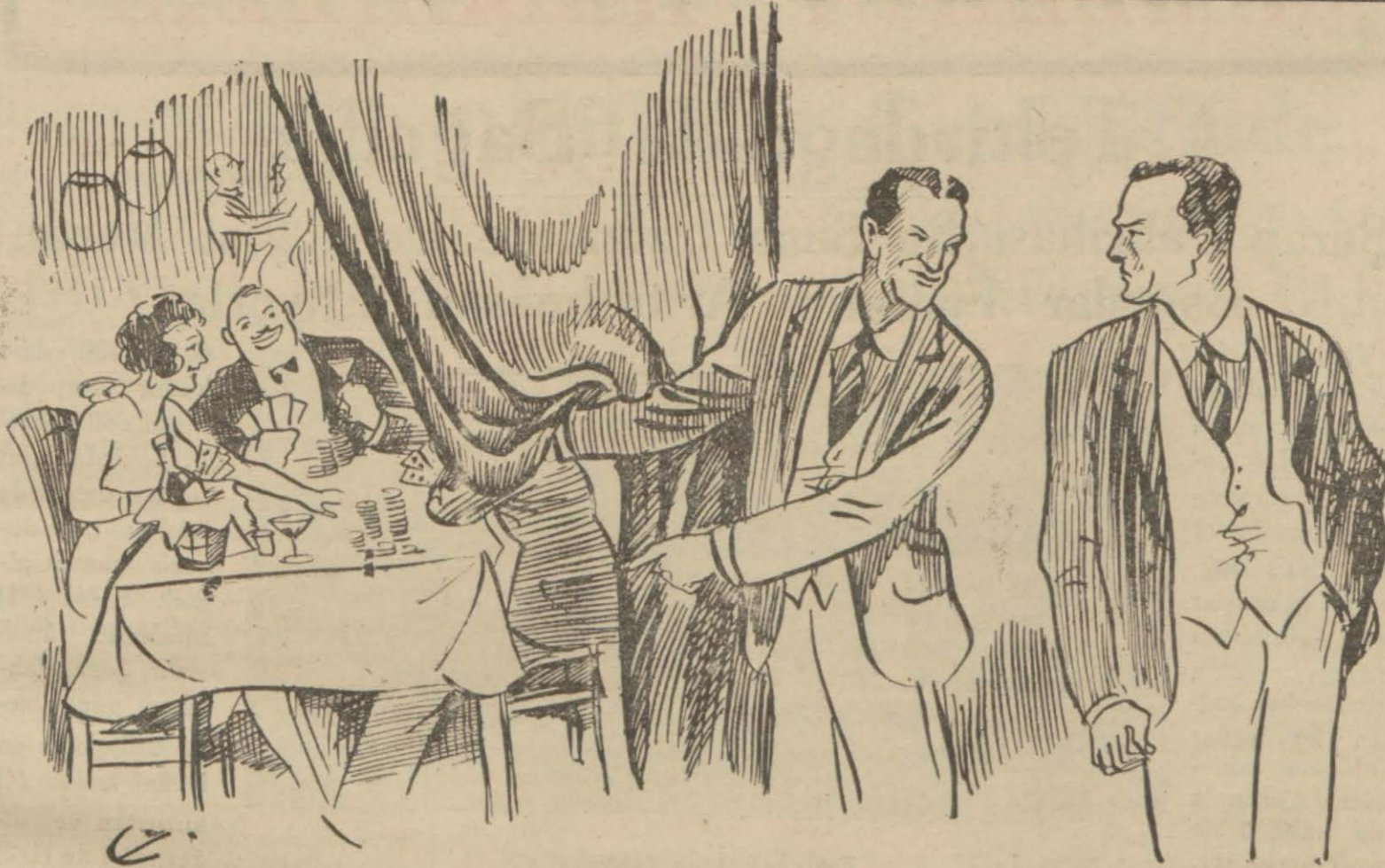
Gazinoda bulunan bazı Türk ihracatçıları, vaziyetten kuşkulandılar. Göya onu bunu atlatmak sevdisile, Türk müstahsilinin bağındaki malı kendi hesaplarına Alman ithalâtçılarına yok bahasına satmağa başladılar ve 12 florin üzerinden büyük muamelelere giriştiler.

Halbuki ecnebi ihracatçıya gelen mektup bir blöften ibaretti. 77 çuval gibi küçük bir muamele nihayet bir kıymet ifade edemezdi. Çünkü Kartel yapan müesseseler pekâlâ biliyorlardı ki, Avrupa'da, Kaliforniyada üzüm rekoltesi düşük olduğu gibi Türkiye'de de vaziyet aynı idi.

Bu itibarla, 934 üzüm mahsulü alivresatış hacet kalmadan daha büyük bir emniyetle satılacaktı.

Tüccarlar Avrupadan dönmüşler, piyasa da açılmıştı. Büyük alivresatış muamelelerine yok bahasına girişen bazı Türk ihracatçıları piyasayı düşürerek teahhütlerini yerine getirmek istiyorlardı. Hakikatte bir "Combine", den başka bir şey olmayan, fakat "kartel", yaptıkları ileri sürülen ecnebi ihracatçıları, kendi menfaatlerini üzüm piyasasının yükselmesinde buluyorlardı. Bu karşılıklı menfaatler okadar tuhaf bir şekilde çarpışıyorlardı ki bir taraftan yedi kuruşa üzüm muamelesi olurken öte tarafta 11, 12 kuruşa yüksek partiler üzerine satışlar yapılmaya başlandı. Dört ihracatçı yüzer, yüz elliler bin lira ziyan etmelerine mukabil, Türk müstahsili üzüm işinde ağlamadı, ağlatılmadı.

Müstahsile ait malı, kendi malları gibi kullanarak satış yapan tüccarlara bu hâdise çok kat'î bir derstir. Hükümet, piyasayı düşürmek isteyenler hakkında harekete geçmiştir Piyasada ka-

İçimizde biri müsbet, öteki menfi iki kuvvet her zaman mücadele halindedir, Eskiler menfi kuvvete "Nefsiemmare", derlerdi. Bu menfi kuvvet bizi hislerimizin hükümü altına sokmaya çalışır. Fakat akıl ve muhakememiz doğru yolu götürmek ister. Hâdiseler karşısında bu iki kuvvetin mücadelesi çok şiddetli olur. Akıl

ve muhakeme kuvveti yerinde olmaları doğru yolu bulmakta gecikmezler ve selâmet sahiline inerler. Fakat zayıf iradeli daima nefislerinin esiridirler. Kumarbazlara, ayyaşlara, esrarkeşlere' eroinçilere dikkat ediniz. Hepisi de irade zayıflığının hastalarıdır.

SON TELGRAF HABERLERİ

Komiteci Mihailof İstanbulda
Muharririmize Diyor Ki:

"Bulgaristanda Beni Öldüreceklerdi. Bin Bir Maceradan Sonra Mert Türklere Teslim Olup Ölümünden Kurtuldum."

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Mihailof Neden Kaçtı ?

" — Bulgar devletinin neşrettiği devleti koruma kanunu talimatnamesinin 14 üncü maddesi mucibince, polis müdüriyeti tarafından yevmi gazetelerden başka resmi gazetenin 7 Eylül tarihli nüshasında neşredilen bir tebliğle Ivan Mihailof ve dokuz arkadaşının on gün içinde hükümete teslim olmaları bildiriliyordu.

Resmî makamdan alınan malûmata göre pazartesi akşamı, Mihailof, karısı Mença Karniçeva ile birlikte Bulgaristandan Türkiyeye kaçmaya muvaffak olmuştur. Mihailofun firarı Burgaz havalisinde hazırlanmıştır. Yanında birkaç arkadaşı ile karısı bulunduğu halde Ivan Mihailof Fakiya mıntakasında Türk-Bulgar hududuna yaklaşmış ve karısı ile birlikte Bulgar hudut muhafızları tarafından farkedilmeden hududu geçmiştir. Diğer arkadaşları geri dönmüşlerdir.

Mihailofun kaçmasıyla alakadar görünen 7-8 kişi Bulgar zabıtası tarafından tevkif edilmiştir. Bu hususta daha fazla malûmat verilmemektedir..

Mihailof İade Edilmeyecek

" — Makedonya komitesi reisi Ivan Mihailofun hududumuzu geçerek hükümetimizin himayesine nunsuz olarak yapılacak en ufak hareketin arkasına kanunun eli yapışacaktır.

iltica ettiğini Trakya umumî müfettişliği Dahiliye vekâletine bildirmişti.

Mihailof ve refikası siyasi mülteci olduğu için Bulgar hükümetine iadesi mevzuubahs değildir.

Mihailof Nasıl Geldi ?

Mihailof şehrimize dün akşam saat yedi buçukta gelen Edirne trenine gelmiştir. Yanında refikası vardı ve her iki komiteci 3 zabıta memurumuz tarafından muhafaza ediliyorlardı.

Trenden kimseye görünmeden çıkmak isteyen bu kafile trenin arka vagonundan rayların üzerine atlamak üzere inmişler ve istasyonun çıkışı kapısına doğru ilerlemeye başlamışlardı. Mihailof zayıf, orta boylu, az bıyıklı, elmacık kemikleri çıkık bir adamdır. Refikası da kendisi gibi zayıf bir kadındır.

Kafile çıkışı kapısına vardığı zaman Mihailof gazete fotoğraflarını görünce polislere gayet selis bir Türkçe ile:

— Bir başka yerden gidelim demiş ve istasyon polis karakoluna tevccüh etmiştir. Karakoldan da çıkılacağı zaman yine gazete fotoğraflarıyla karşılaşılınca Mihailof sinirlenmiş:

— Biz mert Türklere teslim olduk. Amma gazetecilere teslim olmak aklımızdan geçmedi. Maaşlarımızı haklarıdır. Vazifelerini yapıyorlar,, demiş. Buna rağmen

şapkasını gözlerinin üzerine indirerek çehresini daima objektiften saklamıştır.

Mihailof ve zevcesi İstasyondan Polis Müdürlüğüne götürülmüşler, isticvap edilmişlerdir. Vaziyetleri bugün tetkik ve haklarında yapılacak muamele bugün tayin olunacaktır.

Mihailofun memleketimizden başka bir yere gitmesi de muhtemeldir.

Bulgar Dahiliye Nazırı Ne Diyor ?

Mihailofun Türk hududuna ilticası Bulgaristanda heyecan uyandırmıştır. Bulgar zabıtasının Makedonya Komitesi reis ve azalarını yakalamak hususunda aldığı bütün tedbirler bu hâdise karşısında suya düşmüştür.

Bulgar Dahiliye Nazırı bu hususta demiştir ki:

— İvan Mihailof 3-4 saat daha Bulgaristanda kalsaydı polis tarafından behemehal tevkif edilecekti. Fakat siyasi bir mülteci gibi Türkiyeye kaçtı. Bunun için Türkiye'den Mihailofun iadesini istemeyiz.

M. Yorgiyefe Mektup

" Mihailof,, hududumuza iltica etmeden evvel Bulgar Başvekiline bir mektup göndermiş ve şu cümleleri yazmıştır: "Ben asla teslim olmam. Siz de beni nafille aramayın, bulamazsınız,,

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Su mahut Makedonya Komitesi Reisi Mihailof'un Trakya'da hududumuza iltica mecburiyetinde kaldığı haber veriliyor. Vaktile yalnız Türkiye aleyhine teşekkül eden bu komite, köhne saltanat idaresinin aczi karşısında Rumelide hayli kan dökülmesine sebep olmuş, Balkan harbinde de en vahşi şekilde hareket

etmekten çekinmemiştir. Türkün kalbini sökmek ed'etile kurulan bir haydut komitesinin elebaşısı, çok garip ve kendi hesabına hazin bir tecellidir ki mensup olduğu Bulgar hükümetinin takibinden kurtulmak için Türkiye'ye iltica mecburiyetinde kalıyor.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir

Muharrir M. Musolini

İngiliz
Hazinesine Borçlu

İtalyan Başvekili M. Musolini son günlerde Londra Malmüdürlüğünden nazik fakat çok resmî bir tezkere almıştır. Londra Malmüdürlüğü, bu tezkeresinde M. Musolininin İngiliz hazinesine vergi borcu olarak (250) İngiliz lirası ödemesini istiyordu.

Verilen talimat üzerine Londradaki İtalyan sefiri M. Grandi İngiliz hükümetinden bu müracaatın sebebinin sormuş ve şu cevabı almıştır:

(Devamı 8 inci sayfa)

Kulağa Aşık
Bir Ayı

Zonguldak (Hususi) — Devrekten gelen bir yolcunun anlattıklarına göre; bu kazaya bağlı Yenice nahiyesine Zafranbolu kazasının hududu olan "Dallı kısıq,, şimendifer istasyonu civarında bir ayı türemiştir.

Bu ayının başlıca hususiyeti, o havalide bulunan aylardan çok daha büyük ve renginin beyaz olmasıdır. Hayvan gündüzleri bile o civardaki köylere sokulmakta, bazan köy sokaklarında pervasız dolaşmaktadır. (Devamı 9 uncu Sayfamızda)

Vekiller Şehrimizde

İktisat Vekili Celâl ve Maliye Vekili Fuat Beyler dün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Celâl Bey hususi bir işi için gelmiş, akşam trenle tekrar Ankaraya dönmüştür.

Fuat Bey birkaç gün burada kalacaktır. Ayrıca Millî Müdafaa Vekili Zekâi Bey de dün akşam Trakya'dan şehrimize gelmiştir.

Çankırıda Zelzele

Çankırı, 15 (A.A) — Bugün saat beşi yirmide poyrazdan doğuya doğru yer sarsıntısı oldu. Zaiyat yoktur.

Hiç Yüzünden
Bir Cinayet

Tire, (Hususi) — Bu civarda Kürdüllü köyünde incirçekerdeğini doldurmayacak kadar ehemmiyetsiz bir sebep yüzünden kanlı bir cinayet işlenmiştir.

Üç köylü bir arpa hırsızlığı yüzünden köy idare heyeti tarafından sorguya çekildikleri sırada bunlardan Hasan Hüseyin isminde olanı hiddetlenir ve cebinden bir ustura çıkarıp heyetin üzerine hücum eder, bu sırada Mestan oğlu Hüseyin Efendi omuzundan yaralanır. Hüseyin Efendi can acısıyla duvardaki çifteye sarılarak ateş etmek ister, fakat diğerleri araya girmeye çalışırken çifte ateş alır ve Hasan Hüseyin göğsünden ağır surette yaralanarak ölür, saçmaların tesiriyle heyetten Hasan oğlu Mehmet ve Ahmet oğlu Hasan Efendiler de yaralanırlar. Yaralılar hastaneye kaldırılmış, zabıta tahkikata başlamıştır.

Mısır Silâhlanıyor

Londra, 15 (A.A) — Mısır hükümeti, millî müdafaa için İngiltereden birkaç tayyare filosu satın almıştır.

9 Eylül Panayırı

İzmir, 15 (Hususi) — 9 Eylül panayırı gece 24 te kapandı.

Maraşın Umumî Vaziyeti

Maraş (Hususi) — Maraş 27000 nüfuslu tarihi, eski bir Şehirdir. Akır dağına eteklerine kurulmuştur. Göksun, Andırın, Elbistan isimli üç kazası vardır. Mülhakatı sarp ve günlerce uzak mevkilerde olduğu için aradaki münasebet ancak idari bir irtibat halinde kalmış, iktisadi sahalarda birleşme ve kaynaşma husule gelmemiştir. Mülhakat yolları çok arızalıdır. Değil tekerlekli vesait, hayvan bile çok yerlerinde yuvarlanma tehlikeleri geçirir. Bu yüzden Maraş, iktisadi ve ticari sahalarda henüz inkişaf edememiştir. Mamafih, Cumhuriyet hükümetinin yola verdiği ehemmiyete bakarak bugün bu yolların da şose şekline gireceği kuvvetle tahmin edilebilir. Nitekim Maraş-Kayseri yolunun Maraş-Göksun kısmında faaliyet başlamıştır.

Maraş münbit bir araziye maliktir. Bu arazide bilhassa nefis pirinç yetişir. Pirinç istihsalâtı senede iki milyon kiloyu aşmaktadır, meyva ve sebzeleri de nefis ve boldur.

Halk çalışkandır, kıyafeti medenidir, düzgün bir şive ile konuşur. Yerli kadınlar sokakta peçe ve çarşafıdır. Mamafih zamanla umumî cereyana uyarak çarşaftan sıyrılacakları sezilmektedir.

Cuma geceleri halkevinde alle toplantıları yapılmaktadır. Maraşın ucuzluğu bilhassa kayda şayandır. Burada en çok gümtüş para tedavülüdür. Bu para ile, keçi eti 8, koyun 10, pirinç 10, ekmek 4 kuruştur. Yumurthanın 4 tanesi 1 kuruştur. Sebze, Meyva ve saire de o nisbetle ucuz ve boldur. Şu hesaba göre Maraşta 30 lira ile üç nüfuslu bir aile israf yapmamak şartıyla ferahça yaşayabilir, mamafih bu ucuzluk Maraş lehine bir şey ifade etmez. Maraşta Un, Çeltik, ve Elektrik fabrikaları vardır. Debağhanelere maliktir.

Sihhat müessesesi olarak; trahom hastahane ve dispanseri bir de memleket hastanesi mevcuttur.

Burada yalnız Ziraat bankasının şubesi vardır.

İzmit Vali Vekilinin Tamimi

İzmit, (Hususi) — Vali vekilliğine tayin edilmiş olan Hasan Faik Bey bütün dairelere yaptığı bir tamimde yollar, ziraat ve hayvan işlerinin başlıca uğraşılacak işler meydanında olduğuna işaret etmiş ve kazalarda tetkikat yapmaya başlamıştır.

Bozüyükte Spor

Bozüyük (Hususi) — İdman Yurdu Eskişehir Demisporla yaptığı maçta 0-6 mağlup olmuş, Eskişehir İdman Yurdu ile yapılacak maçta Eskişehir İdman Yurdu'nun sahaya gelmemesi üzerine mağlup addedilmesi ile neticelenmiştir. Bu suretle Eskişehir Demispor mntaka birincisi, Bozüyük İdman Yurdu da mntaka ikincisi olmuştur.

Bozüyükte Pancar İstihsalı

Bozüyük (Hususi) — Bu sene Bozüyükte pancar mahsulü fevkalâde iyi olmuştur. Sevkiyata başlanmıştır. Geçen sene 650 vagon pancar istihsal edilmişti. Bu sene bunun bir misli mahsul tahmin edilmektedir. Her vagon vasatı 25 ton pancar almaktadır.

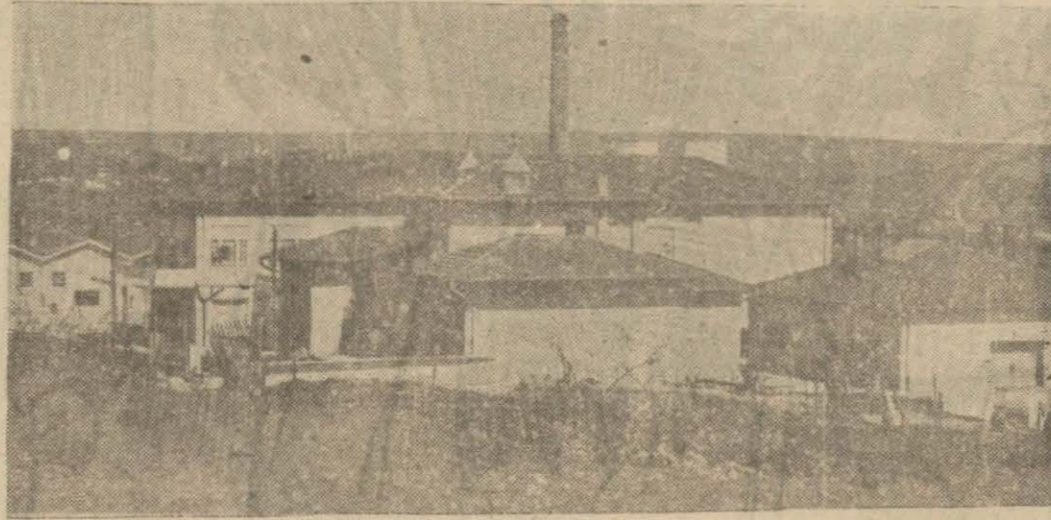
MEMLEKET HABERLERİ

Tekirdağında Bağcılık

Şarap Fabrikası Bu Sene Üzümlere Ucuz Fiyat Verdi. Bağcılar Fiyatların Arttırılmasını İstiyorlar

Tekirdağ (Hususi) — İnhisar memurlarından ve Tekirdağ şarap fabrikasından bir heyet vilâyetimiz bağlarını gezmişler ve fabrikanın ihtiyacı olan üzümün her bağdan ne kadar mübayaaya edileceğini mektupla bağ sahiplerine bildirmişlerdir.

Her bağcudan üzüm alınmayacaktır. Çünkü mahsulün fazlalığı, ve ihtiyacın mahdut ve muayyen bulunması dolayısıyla fabrika idaresi kendine en elverişli ve en iyi bağları intihap etmeye mecburiyet hissetmiştir. İdarenin kabul ettiği üç mübayaaya fiyatı vardır: 1 inci fiyat.) İyi bakılmış her türlü çürük ve bozuk üzümlerden âri üzümler. 2 inci fiyat.) Bakım ve yaradılışı ikinci derecede olan üzümler. 3 üncü fiyat.) Evvelce iyi olup inhisar memurları tarafından beğenilmiş bağlarda her hangi bir sebepten birdenbire vukua gelen fenalıklardan müteessir olarak bozulan ve idrece (Sumalık) tabir olunan yapıncağ üzümleri. Bağcının düşünüp piyasaya göre kendi menfaatini koruyabilmesi için lüzumu kadar zaman bırakılmıştır. Üzümlerin dereceleri, fabrika kantar mahallinde tayin olunacaktır. Sözleşmiş olan

Tekirdağ şarap fabrikası

bağcı üzümünü aynı zamanda idarenin göstereceği tarihte koparmaya ve koparıp koparmaz derhal masrafı kendine ait olmak üzere o günü fabrikaya naklederek kantar başına idareye teslim etmeye mecburdur. Üzüm sarsılmadan, sırası akmadan tabii vaziyetinde fabrikaya getirilecektir. Her bağcı fabrikanın vereceği küfelerle üzüm nakledecektir.

Bu küfeler her defasında fennî surette temizlenecektir.

Üzümleri nakleden bağcı, her küfenin üzerini yapraklarla kâmilen örterek güneşten muhafaza edecek ve sarsılmasına dikkat olunacaktır.

Bağcılık ve üzümculük Tekirdağın iktisadi ve ticari meşgalelerinin mihrini teşkil etmektedir. Bütün vilâyette (31,359)dönüm bağ vardır ve bunlardan her sene vasatı olarak (7,117,000) kilo üzüm alınmakta ve tahminen

(2,115,000) kilo kadar şarap istihsal edilmektedir. Tekirdağ mntakası dahilinde ikisi rakı, on dokuz şarap olmak üzere (21) müskirat âmili vardır. Şarap fabrikası geçen sene üzümlerin en iyisini kilosu (4) kuruştan ve diğerlerini de (1-2)

kuruştan almıştı.

Fabrika bu sene en birinci yapıncağ üzümünün kilosunu (110) para, ikinci nevi üzümleri de (100) para olmak üzere fiyat tespit etmiştir. Bu fiyatlar karşısında büyük bir sukutuhayale düşen bağcılarımız çok müşkül, mütereddit ve ümitsiz bir vaziyette kalmışlar ve alâkadar makamlar nezdinde teşebbüsatta bulunmaya karar vermişlerdir. Bugünkü piyasada orta halli üzümlerin kilosu (4-5) kuruşa satılmaktadır. Fabrikasının geçen sene ucuz üzüm alması kabızmalları da endişeye düşürdüğünden bu sene gehrimize geçen seneki kadar kabızmal gelmemiştir.

Bu sene fabrikada stok şarap olmadığından fazla üzüme ihtiyacı vardır. Böyle olduğu halde üzümlerin en nefisine (110) para verilmesi bağcının maliyet fiyatını bile güç karşılamaktadır.

Bozüyükte İlk Panayır 23 Eylülde Kuruluyor

Bozüyük (Hususi) — Bu sene ilk defa olarak memleketimizde bir panayır kurulacaktır. Panayır 23 Eylülde açılacak, beş gün devam edecek, hayvan ve ticaret esyası satışına tahsis olunacaktır. Belediye hariçten ve civardan gelecek halk ve esnafın istirahatı için icabeden tedbirleri almaktadır.

Adanada Saat Dödüğü

Adana, 15 (A.A.) — Belediye Encümeni hergün saatleri ve harp esnasında tayyare hücumlarını bildirecek bir düdüğü alarak saat kulesine konulmasına karar vermiştir.

Adanada Buğday Mübayaası

Adana, 15 (A.A.) — Pamuk ve koza nakliyatı hararetle başlamış olduğundan son günlerde pazara pek az buğday gelmektedir.

Ziraat Bankası Adana şubesinin mevsim başlangıcından şimdiye kadar aldığı buğday yekünü 5 milyon kiloya varmıştır. Bankanın buğdaylarından 6-7 tonunun ihraç edilmek üzere olduğu duyulmuştur.

Muğlada Bir Aylık İhracat

Muğla, 15 (A.A.) — Vilâyetimizin muhtelif iskelelerinden Ağustos ayı içinde 125 öküz, 139 inek, 111 boğa, 214 keçi, 111 koyun 44 kuzu, 2113 kümes hayvanı, 4 manda, 2 beygir, 210 kilo sünger ve 51500 kilo gübre civar adalara ihraç edilmiştir.

Çermik Ve Havalisinde Sürek Avları

Çermik ve havalisinde sürek avı yapan köylüler

Diyarbakır (Hususi) — Ziraat Müdürü Halil Beyin riyasetinde sürek avlarına başlanmıştır. Çermik kazasının Gürüz, Butan ve Kazın köyleri halkının iştirakile yapılan ve bir kaç gün devam eden bu sürek avı neticesinde 61 yaban domuzu öldürülmüştür.

Kadınhanında Dolu

Kadınhanı, (Hususi) — Buraya sürekli yağmurlar yağmış ve iki saat mütemediyen dolu düşmüştür. Dolu sebze bahçelerini ve meyva ağaçlarını harap etmiştir. Birçok yerlerde harman yığınları sele kapılmıştır.

Adanada Gazi Heykeli

Adana, 15 (A.A.) — Gazi Heykeli kaidesinin inşası mimar Abdullah Ziya Beye ihale edilmiştir.

Afyonda Yağmur

Afyon, (Hususi) — Devamlı yağmurlar yağmaktadır. Çiftçi tarla sürme zamanındaki bu yağmurlardan çok istifade edecektir.

Bir Kız Kaçırma Hâdisesi

Balıkesir (Hususi) — Bigadiç nahiyesinin Işıklar köyünden Mehmet, Kadir ve Ahmet isminde üç kişi gece annesile beraber evine gitmekte olan Gülistan isminde bir kızı zorla köy dışına kaçırmışlar, derdestlerine giden ihtiyar heyetine karşı da silâh istimal etmişlerdir. Bu üç kişi jandarma tarafından yakalanmışlardır.

Balıkesir Nüfus Müdürlüğü

Balıkesir (Hususi) — Münhal olan vilâyet nüfus müdürlüğüne Yozgat nüfus müdürü Osman Bey tayin edilmiştir.

Türk Dili İnkılâbı

Öz Türkçe strafındaki uğraşmalarımız hariçte derin akisler uyandırmakta devam ediyor. Belçikada çıkan "Metropol Anvers", gazetesi 2 Eylül nüshasında "Türk Dili İnkılâbı", başlığı altında şu yazıyı neşretmektedir:

"Türk inkılâbı, diğer bütün inkılâplar gibi, faaliyet sahasını esasen vâsi olan siyasi, iktisadi ve içtimai nizamlara inhisar ettirmemiştir.

Asyalı bir hükümdarın kudretine tâbi müteaddit ırk ve kabilelerden hür, asri ve bir dereceye kadar medenileşmiş bir devlet yaratmak, çürümüş bir saltanat devrini yıkıp yerine zamanın ihtiyaçlarına göre bir Cumhuriyet kurmak, geniş bir iktisadiya plânı tesis etmek, bu plânı şimdye kadar takip etmek, ve bunu Türkiyenin mağlûp, yaralı ve fakirleşmiş olarak çıkmış olduğu bir harpen sonra tatbik edebilmek, işte Mustafa Kemal, ve arkadaşlarımızın muvaffakiyetle meydana getirdikleri mühim işler...

Fakat asri Türkiyeyi idare edenlerin çalışması bu kadarla kalmadı. Memleketlerinde kültürlü büyük bir değişiklik vücuda getirdiler.

Türk dili bile onların cesur programından kurtulamadı. Öyle ki, bugün, mübalâgasız olarak Kemalist hareketine bağlı hakiki bir dil inkılâbından bahsedilebilir.

İlk hedef alfabenin ıslahı oldu.

Memleketini lâik bir şekle koyan Gazi, ona "Lâik", bir alfabe vermek istedi. Bu tadilat 1928 de yapıldı. Esas olarak umumileşmiye yüz tutan Lâtin harflerini aldılar. Bunları birkaç âlameti farika ile değiştirdiler ve sonra bununı sırf Türkçe olduğunu kabul ederek "Türk alfabesi", ismini verdiler.

Bu sahada meydana gelen işin mühim olduğunu tasdik etmek lazımdır. Rusyada aynı cesareti gösteren Lünaçarski, bu işte muvaffak olmamıştır. İlk güçlükler bertaraf edilerek, Türkçeye hemen tamamiyle tatbik edilen bir sadak alfabe verildikten sonra, bazı kelimelerin yeni uygunluğu görülmüştür. Bunlar inkılâp aleyhtarî telâkki edilerek derhal genç Türkiye Cumhuriyeti hudutları haricine çıkarılmış, lügatlerden silinmiş ve yerlerine tamamiyle Türkçe kelimeler kabul edilmiştir.

1932 Dil Kurultayı bu sahadaki çalışmayı tanzim etmiş ve "İnkılâba iman ve milliyetperverlik", fikrile yeni lisanı kanunî bir şekle koymuştur. Böyle bir yolu üzerinde artık durmak olmazdı.

Hele, Dil Cemiyeti Umumî Kâtibi İbrahim Necmi Beyin şu izahatını dinledikten sonra: "Dil inkılâbının eskiden müteaddit defalar tasavvur olunmuş, fakat lâzım gelen inkılâp fikrile yapılmadığı için bütün tecrübeler neticesiz kalmıştır." Sonra Dil işi ile uğraşanlar ecnebi ve Türkçeleşmiş istilahları derin bir aramaya koyuldular. Avam lisanında, lehçelerde ve eski kitaplarda bunlara yerli birer karşılık arandı. Tahkikat resmî dairelerin yardımıyla yapıldı ve nihayet 130,000 kelime bulunarak, bunların 18,000'i resmen ecnebi istilaha karşılık olarak kabul edildi."

Hovarda Erkek Ne Demektir?

Teyzecim,

Sana yapacağım şeyi yapmadan evvel anlatıp fikrini almak daha doğru olurdu. Fakat hâdis o kadar sür'atle cereyan etti ki, vak'ayı yaptktan sonra anlatmak zaruretinde kaldım.

Fakat korkmayınız. Bir aile faciasının karşısında değilsiniz, mesele sadece bir genç kızın bir genç erkeği reddetmesinden ibarettir.

Ben bu genç erkeği, görmeden senelerce ismini işiterek tanırđm, müstakbel bir nişanlı bir zevç olarak bilişdim.

Buna, biz daha çocukken ailelerimiz arasında karar verilmiş, iki tarafı bağılayan müsterek menfaatinin tabii bir icabı o'arak düşünölmüş, öyle görölmüş. Her iki aileden birisinin İstanbulda, ötekinin de İstanbulda olmasına rağmen.

Ne yalan söyleyeyim, fikri biz de benimsemiştik, fakat ilk defa olarak iki hafta evvel bu görölmüden yapılan alışverişte aldanmış olmak ihtimali bulunabileceğini düşündüm. Onu çok iyi tanıyan bir mektep arkadaşı ile konuşuyordum, methedip duruyordum, bir aralık:

— Hovarda bir gençtir, de dedi. Bu kelime üzerimde garip bir tesir yaptı, tamik ettim.

— Parayı hiç düşünmez, keyfi istedi mi bulduğı kadar harcar eli açkır, borç isteyene cüzdanı daima açıktır, denildi.

Müstakbel zevcimi bu müsahabeden birkaç gün sonra gördüm, annesile babasıle birlikte gelmişti, beni alıp İzmire götürülecekti. Üç beş defa bazen ailelerimizle, bazan yalnız do-laştık. Hakikaten söylendiği gibi hareket ediyordu.

Nasıl oldu bilmem, hiç merak etmemiştim, bu defa öğrendim: nişanlım işeyi bitirmiş, ko'erde okumuş, sonra tam İstanbula gelerek Üniversiteye gireceği sırada yaşınn iyice ilerlemiş olmasına bakarak vazgeçmiş, pratik hayatta çalışmayı daha muvafık bulmuş, ebeveyni zengindir, konuşurken sordum.

— Babamdan anamdan kalacak em-lâki idare ile vakit geçiririm, dedi. Akşam eve dönmüştük. Annemi babamı bir kenara çektim, bu evlenmeden vazgeçtiğimi söyledim.

Can'arı sıkıldı, fakt ben kararımı ısrar ettim, sen ne dersin teyzeciğim?

İşte size bir sual ki verilecek cevabın tabikatta hiç tesiri olmayacaktır.

HANIMTEYZE

bildirilmektedir.

Şark Misakı Ve Lehistan
Varşova, 15 (A.A.) — Gazeteler, Lehistanın Şark misakına girmeyeceği hakkında bir İngiliz gazetesinde çıkan haber etrafında hiçbir tefsirde bulunmuyorlar.

Milletler Cemiyetinde Lehistanın Akalliyetler Hakkındaki İddiaları Muhtelif Tefsirlere Sebep Oldu

Cenevre, 15 (Hususî) — Milletler cemiyeti konseyinin toplantısında Lehistan hariciye nazırı M. Bekin söylediği nutuk derin tesirler uyandırmıştır. M. Bekin nutkunda, harp sonu muahedelerinin, akalliyetlerin kontrolu hakkındaki maddelerine şiddetle itiraz ediyor, akalliyetlerin mensup oldukları devletlerin kanuni hükümlerine merbut olması lâzım geldiğini, haricî bir kontrolun, o devletin hakimiyetine tecavüz mahiyetinde olduğunu ileri sürüyordu. Leh hariciye nazırının bu sözleri muahedelerin değiştirilmesi tekliflerine kuvvet verir mahiyette göröldüğü için asabi bir hava uyandırmıştır. Lehistan da bugün 6 milyon kadar Ukranyalı ve mühim miktarda da Alman ve Litvanyalı vardır.

Avusturyalıların Fikri
Viyanâ, 15 (A.A.) — Gazeteler, Lehistanın akalliyetler hakkındaki teşebbüsünü beğenmiyor ve bu teşebbüsün, muahedeleri çürütecek mahiyette olduğunu yazıyorlar. Gazeteler bu hareketten Almanyayı mes'ul tutmaktadırlar.

Lehistan Memnun
Varşova, 15 (A.A.) — Yarın resmî Gazeta Polska, M. Bekin Cenevredeki nutkunu alkışlayarak, bunun millî iradenin kudretli bir tezahür olduğunu, Lehistanın ikinci derecede bir devlet olarak telâkki edilmesine muvafakat olunamayacağını, bu nutkun siyasi bir manevra olmadığını, sadece Lehistanın haklarını müdafaa eden bir tezahür olduğunu yazıyor, sonunda diyor ki:

“Bütün Lehistan M. Bekin beyanatını sevinç, gurur ve memnuniyetle karşılamıştır.

Varşova, 15 (A.A.) — Diyet Meclisindeki Ukranya fırkası reisi M. Leviçki demiştir ki:

— M. Bek'in teşebbüsü, Ukranya milletine ve Versay muahedesini aleyhine siyasi faaliyette bulunmak hakkını vermektedir. Çünkü Lehistan da 6 milyon Ukranyalı vardır. Bu teşebbüs, Lehistan'daki Ukranya ekalliyetlerinin, icabında Leh hükümeti aleyhinde Milletler Cemiyetine şikâyet hakkını kaldırmaktadır. Diğer taraftan hükümet, M. Bek'in teşebbüsünü son derece beğenmiş ve kendisini tebrik etmiştir. Ayrıca halk bu teşebbüs lehinde tezahürat yapmaktadır.

Çeklere Göre
Prag, 15 (A.A.) — Çekoslovakya gazeteleri, M. Bek'in beyanatını, Lehistanın ekalliyet prensiplerinden kurtulmuş büyük bir devlet olarak tanınmasını temin için bir manevra

Rusyanın Milletler Cemiyetine Girişi Ve Biz

Cenevre, 15 (A.A.) — Milletler Cemiyeti konseyinde Türkiye namına söz alan Tefvik Rüşdü Bey Türkiye'nin beynelmîlel teşriki mesaiye iştirakini hatırlattıktan sonra, herkese karşı çok dostane hislerle muttasıf bulunduğunu, bu yolda devamı arzu ettiğini ve Sovyet Rusyanın kıymetli müstakbel teşriki mesaisinden dolayı Türkiye'nin bahtiyar bulunduğunu bildirmiştir.

Nihayet Avusturya namına söz alan M. Berger Valdenez, Avusturyanın beynelmîlel münasebetlere affettiği yüksek kıymeti göstererek, bu memleketin vazifesi sulh için teşriki mesai olduğu kanaatinde bulunduğunu söylemiştir. M. Berger son hâdiseler esnasındaki kıymetli müzaharetlerinden ve bilhassa malî müzaharetten dolayı devletlere teşekkür ettikten sonra Avusturyanın son damlasına kadar istiklâlini müdafaa azminde olduğunu bildirmiştir.

Cenevre, 15 (A.A.) — Milletler Cemiyeti kanseyinin reisi M. Benes, yanında Fransız murahhası M. Messigli olduğu halde, Sovyet Hariciye Komiseri M. Litvinofun nezdine giderek kendisine, Sovyet Rusyanın cemiyete girmesi hakkında yapılacak davet ve buna Rusyanın vereceği cevap metinleri hakkında görüşmüştür.

Öğrenildiğine nazaran, mükâlemeler müsait surette inkişaf etmiştir. Usule ait bazı teferruat Cenevrede halle muhtaç olmakla beraber, itilâfa kat'î olarak tahakkuk etmiş nazarile bakılabilir.

Parlâmentolar Konferansı İtalyanlar Bu Toplantıda Bulunmıyacaklar

Venedik, 15 (A.A.) — Deyli Telgraf muabirine göre, Yugoslavya matbuatının İtalya aleyhindeki acı neşriyatı üzerine M. Musolini İtalyan mebuslarını, Belgratta toplanacak olan beynelmîlel parlâmentolar konferansına iştiraktan menetmiştir.

Yugoslavyada son zamanlarda İtalyaya karşı sık sık tezahürler yapılmış, iddia edildiğine göre de Yugoslavya, geçende isyan eden Avusturya Nazilerine yardım etmiştir.

Sisam Kabinesinin İstifası
Bankok, 15 (A.A.) — Siyam kabinesi istifâ etmiştir. Sebebi, meclisin kauçuğa kontejan koymamasıdır.

Fransada Almantık Fobisi

Sovyet Rusyayı milletler cemiyeti arasına sokmak için çalışanların ba-ğında bilhassa Fransayı ve onun sadık yardımcısını Küçük İtilâfı görüyoruz. Bu niçin böyledir?

Bir zamanlar, yani Çin - Japon sâhîhi ihtilâfı devam ederken, Japonya karşı çok teveccühkâr bir bitarafılık gösteren Fransanın şimdi, Japonya ile ihtilâf halinde bulunan Sovyet Rusya gibi bir devletle kolkola vermesi, Almanyanın kendisinde uyan-dırıldığı endişedir.

Çünkü Japonya ile Sovyet Rusyanın bir harbe tutuşmaları, Sovyet Rusyanın Almanya üzerinde her türlü taz-yakımı ortadan kaldırır. Aynı zamanda Lehistanın Almanya ile birleşerek geniş Ukræn topraklarından kendisine hisse çıkarması istegini doğurur. Hal-buki dünyada kuvvetli bir mevki sa-hibi olan Fransanın bütün politikası, binnetice darala darala Alman hududunu her vechile tahkim ve Alman-ya'yı Fransız dostlarıyla abluka etmek gibi çok mevzû bir faaliyete inhisar ediyor. Fransız diplomasisinin dıştan göröndüğüteki heybetine rağmen daima kasa görüğü olmasının sebebi işte bu Almanlık fobisidir. — Süreyya

Phobos - Yunancadır. Korku ma-nasına gelir.

Bir Kaçakçılık Hâdisesi

Japonlar, 3 Memuru Denize Atmışlar

Manil (Filipin adaları), 15 — Hayun Maru isimindeki Japon balıkçı gemisinde kaçak teşkilâtı tarafından yapılan bir teftiş sırasında 24 kişiden mürekkep olan geminin tayfası tarafından iki gümrük memuru ile bir polis memuru denize atılmıştır. İki Amerikan sahil muhafaza vapuru, bu Japon vapurunu takibe çıkmıştır.

Morrokastl Faciası

Newyork, 15 (A.A.) — Müddeiumumî, Morrokastl vapurunun sahibi olan Vart Layn şirketini, adliyenin tahkikatını güçleştirmek suçile itham etmiştir.

Bir Gemi Yanıyor

Panama, 15 (A.A.) — “Bradburn,” isimli İngiliz yük gemisi, Balboa ci-varında karaya oturmuştur. Gemi tamamen yanmaktadır. Gemideki pamuk vefosat yükünün kurtarılma-ğının ihtimali pek azdır.

Ask Gençlerindir

No. 18

16 - 9 - 346

Gülsüm omuzlarını kaldırdı:
— Zengin olmasalar böyle yerlerde otururlar mı.

— Otomobilleri de var değil mi?
— Var ya, Şoför Remzi Efendiye tam yetmiş lira aylık veriyorlar.

Hasibe Hanım Gülsümün hiç münasebeti yokken şoförden bahsetmesindeki manayı farketmedi. Genç kız:

— Remzi Efendi çok iyi delikanlıdır diye devam etti. Sah günleri beni de gezdirir.

Hasibe Hanım okadar dalgındı ki hizmetçi kızın şoför hakkında verdiği bu lüzumsuz malûmatın aralarındaki dostluktan gelen bir taşkınlık olduğunu bile hissetmiyordu.

Kafasının içindeki mücadele çok sürmedi.

Gülsüm hâlâ şoför Remzi Efendiden bahserken birdenbire masanın üzerine bıraktığı resimle kartı aldı. Hiddetle çantasına soktu:

Burhan Cahit

— Öyle ise bize de o kızın lüzumu yok. dedi.

Ayağa kalkarken hâlâ söyle-niyordu:

— Zaten gözüm tutmadı ya.. Nedir o öyle. Sipsivri, solucan gibi bir şey.. Benim dalyan gibi oğluma kaz mı yok!

Sonra genç kıza güya iltifat olsun / diye çenesini okşayarak ilâve etti:

— Bak senin gibisine canım kurban, tam Reşidime uygunsun. Etin, canım yerinde.. Ne çare ki hizmetçisin. Doğrusu oğluma alamam.

Gülsüm bu iltifattan hoşlanmadı. Ağzını çarpıtarak:

— Ben de hemen vardım değil mi. Bena Remzi Efendi ayılıp bayılıyor da yine varmıyorum ayol.. Sen oğluna başka kapılarda kız ara. Buraları seni açmaz.

Gülsümün şirretçe, terbiyesizce verdiği cevap Hasibe Hanımı şaşırttı. Hizmetçi kızla bu kadar teklifsizleştiği için kendine kazdı.

Hiç cevap vermeden apartman- dan çıktı.

Bu defa merdivenlerden inip dışarı çıktığı zaman kapının önün- deki otomobili göremedi:

Mırıldandı:

— Kibar taslakları defolup gitmişler. Kimbilir nereler de ge-zip tozuyorlar. Aman iyi ki bu iş olmadı. Oğlanın başı nara yana-caktı.. Benim ayın on dördü gibi evlâdına kız mı yok. Terbiyesiz- ler benimle adeta eğlendiler. O tavan süpürgesi kılıklı kandil göz- lü sıska kızlarına beğendikleri gibi koca bulsunlar. Kız değil tenişir horozu. Zaten böylelerinin kurumuna, şatafatına bakıp insan aldanmamalı. Kim bilir bunların da içyüzleri ne kepazeliktir. Baksana koskoca ana olacak, saçı iki renk olmuş karı utan-madan:

— Kızım kimi isterse ona varır!

Der gibi ağız yayıyor. Kim bilir o değnek bacaklı, tahta göğüslü kızının kaç fasafisosu var. Şimdi bazı züppeler de böyle lâdes kemiği gibi, yamyassı, sipsivri aşiftelerden hoşlanıyorlar. Erkek olsam da kırk gönlüm olsa alimallah böylelerine birini bile vermem. Kız, kadın dediğin biraz etli, canlı olmalı. İnsanın eli

kadına değdiği zaman kapı per- vazına mı dokunmuş, yoksa kadın ezine mi değmiş anlamalı. Böyle tünel kayışı gibi kızlardan insana hayır mı gelir. Karının sıskalıktan canı çıkacak, adam beğenemiyor. Aslan gibi delikanlının anası aya- ğına kadar gelmiş a karı. Daha ne istiyorsun, koca diye öp te başına koy, âlem çıkar çınar gibi oğlunu sana kolay kolay sardırır mı? Bu kibarlar da acaip insanlar ya.. Koskoca, saray gibi apart- manlarda oturuyorlar da bir dirhem et tutmuyorlar. Otomobil kapıda, aşçı mutfakta, hizmetçi ortalkta.. Öyle iken yine sıskalıktan kurtulamıyorlar; amma belli olmaz, onların da kimbilir ne dert- leri vardır. Hem bu kız hastalıklı, mendebur bir şeye benziyor. Böylesinden adama zaten hayır gelmez, bir çocuk doğuracak olsa canı burnundan düşecek, hem de maşa gibi karı çocuk yapamaz ya.. Bir şey değil anası olacak o zürâfâ kuyafetli karı razı olsaydı solucan suratlı kıza neslimizi tüketecekti. Yook, biri- cik Reşitçiyimi, aslan gibi evlâdımı böyle insan kurularına peşkeş çekemem doğrusu. Amma apart- manı, otomobili, malı da mülkü varmış. Yerinde kalsın böyle mal, böyle mülk.

Hasibe Hanım tramvay bek- leme yerine gelinceye kadar akli fikri, hep bu mesele üzerinde idi.

Köprüye inmek için tekrar tramvaya bindi.

İçindeki konuşmak, dertleşmek çekiştirmek ihtiyacı onu kavurup duruyordu. Kendi kendine:

— Ah bizim Kaymakam Beyin karısı yanımda olmalıydı. Şu zen- gin taslaklarını bir de o görmelidi. Yandım doğrusu, bugün aksi gibi onun da işi çıktı. İnşallah geçerken uğrayıp olanı biteni anlatayım. Hasibe Hanım bazan mırıldana- rak, bazan kendinden geçip adeta kendi kendine koşarak bir cigara yaktı.

Daha tramvay Maçka son is- tasyonunda bekliyordu.

Harekete yakın orta yaşlı, temizpak bir hanım sekiz on ya- şında çocuğu ile tramvaya geldi.

Ön tarafa Hasibe hanımın sı- rasına oturdular. Kadın çocuğıle konuşuyordu. Hasibe hanım ko- nuşmak, tanışmak için kaşını- yordu. Kadına bakıyor güllümsi- yor, lâkırdı etmek için bahane arıyordu. Nihayet dayanamadı. Çocuğu göstererek, yayvan bir tebessümle:

— Sizin mi bu küçük bey! dedi. Kadın hem başı hem dil ile tasdik etti:

— Bizim efendim.
(Arkası var)

Golf Sahası Çalınır Mi?

Nevyorklu zengin banker M.

**Halbuki
Nevyorkta
çalınmış!**

Artur Parker seyahate çıkmıştı. Dostlarıyla beraber seyahatte dönerken

bir müddet daha sayfiye hayatı geçirmeye karar vermiş, bulunduğu otelden vekilharçına bir telgraf çekerek herşeyi bu arada Golf sahasını da hazırlamalarını, davetlilerle beraber pek yakında geleceğini bildirmiştir. Aynı günün akşamı şu cevabı almıştır:

"Golf sahası çalınmıştır efendim."

Peterson

M. Parker bu garip cevaptan o derece hayrete düşmüştür ki derhal ilk nakil vasıtasına atlamış ve köşkünün yolunu tutmuştur. Eve geldiği zaman bu telgrafın doğruluğunu, fakat bir parça lisan hatası olduğunu öğrenmiştir. Çalınan şey bittabi Golf sahası değilmiş. Golf sahasını kaplayan çimenlermiş. M. Parker derhal zabıtaya şikâyet etmiş, tahkikata girişilmiş ve öğrenilmiş ki bu çimenleri bazı meçhul adamlar bir mezarlık şirketine satmışlar. Bu şirket mezarlıkları yeşil ve çayırli bir halde bulundurmakla mükellef olduğu için kendisine yapılan bir çayır satış teklifini kabul etmiş ve bu suretle, vekilharçın bir lisan yanlışlığı, koca bir golf sahasını çalınmış gibi göstermiş.

Çıplaklık meselesi ortaya çıktı çikalı, medeni cemiyet

**İlk medeni
çıplak insan**

yetin içine ilk çıplak olarak kimin çıktığı merakı mucip olmuş ve tetkikat yapılmıştır. Bu tetkikata göre ilk çıplaklık teşebbüsü yapan matmazel Aymas isimli bir Fransız tiyatro artistidir. Bu artist 1908 senesinde Foli - Pigal tiyatrosunda çıplak sahneye çıkmıştır. Edep yerinde pembe bir kurdela bağlı, eşya olarak vücudunda da bilezikleri vardı. Hâdise büyüdü, işe zabıta karıştı ve artist mahkemeye verildi. Fakat hâkim artistin beraet ettirdi. Çünkü san'atkarla seyirciler arasındaki mesafenin bir hayli uzak ve sahne ile salon arasında bir tül perde gerili bulunmasının da çıplaklık istihcanını men eden mahiyette telâkki etmişti.

Son Posta

Yevmi, siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabıtye, Çatalçeşme sokağı, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf : Sonposta
Telefon : 20203

Ayasofya Müze Olurken

Ayasofyanın İnşasında Tam 3000 Amele, 7000 Hamal Çalıştırılmıştı

Ayasofyanın Birçok Taşları Romadan, Mısırdan, Efesten Radostan, Truvadan Getirilmişti

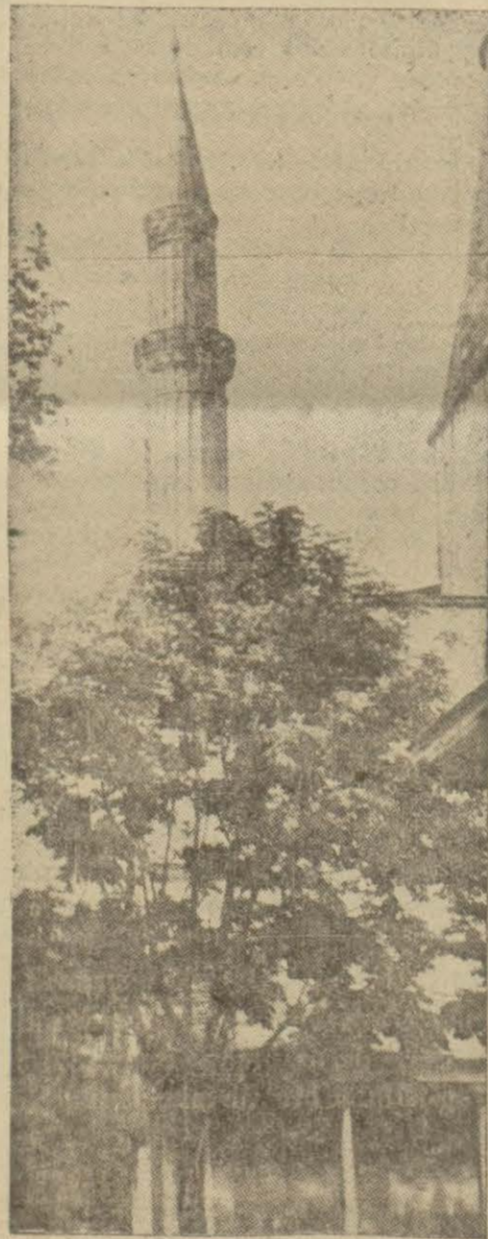
Ayasofyanın 20 - 25 sene evvelki güzel bir görünüşü

Son günlerde Ayasofya caminin ismi sık sık dillerde dolaşiyor. Bu münasebetle İstanbul en büyük tarihi abidelerinden biri olan bu bir kaç asırlık caminin tarihçesini okuyucularımıza bildirmeyi faydalı bulduk. Bu yazımızda Ayasofyanın kaç defa yapıldığını, kaç defa yandığını kimler tarafından, kaç amele ile nasıl yapıldığını bula-

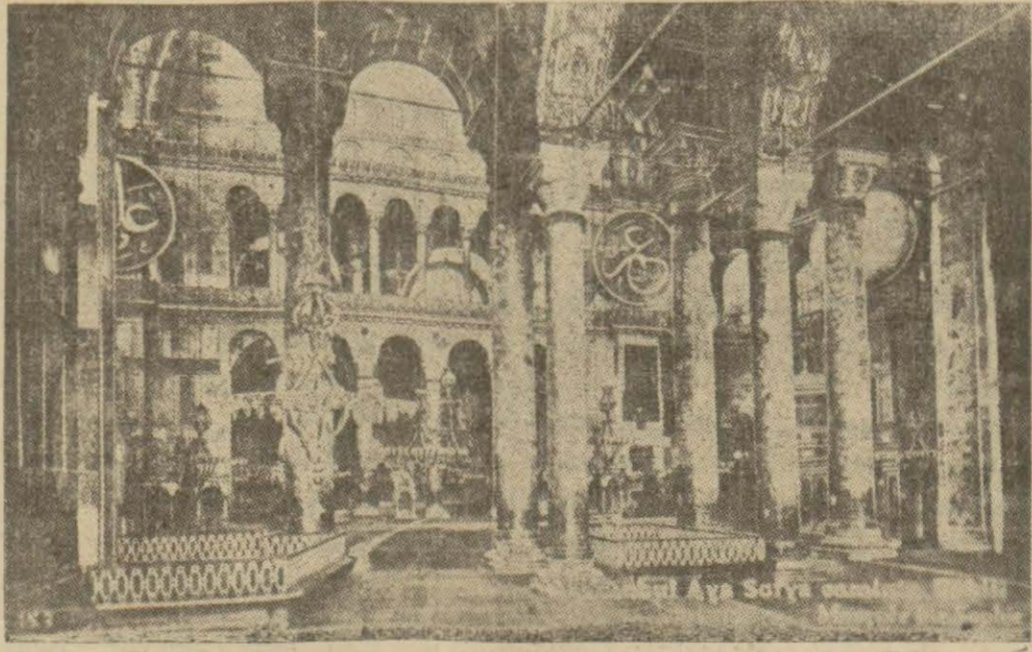
oaksınız. Ayasofya, o koca heybetle bugünkü haline gelinceye kadar bir çok kesarlar, bir çok değişmeler, ilâveler görmüş, Bizanslılardan, ta Osmanlılara kadar gelen kiral ve padişahlar, muhtelif zamanlarda, bu bina üzerinde muhtelif şekillerde işlemişlerdir.

Ayasofyanın ahşap olarak ilk inşası Milâdın 325 senesine düşer. Yani bundan tam 1609 sene evvel.. O zamanlar İsa dini bütün hızla devam ediyordu ve Roma İmparatorlarından büyük Kostantin bu sene içinde dinini değiştirmiş, huristiyan olmuştu. Kiral bu binayı yaptırdıktan sonra ölmüş, haleflerinden kirâl Konstans Ayasofyayı biraz daha genişletmişti. Fakat Milâdın 404 ünde kirâl Arkadiyüs Şarkî Romayı idare ederken bir yangın çıkmış, Ayasofyanın bir kısmı yanmıştır. 11 sene bir harabe halinde kalan Ayasofya, yeniden yapılmış, fakat 532 milâdi senesinde çıkan ve 20 gün süren bir yangından sonra Kirâl Yüstinyanus tarafından kârgir olarak yapılmıştır. Binanın plânlarını zamanı meşhur riyaziyecilerinden Antimüs ile İzidor çizmiştir. Daimi bir felâket içinde çalkılıp duran Ayasofya yine bir kazaya uğramış. Bir zelzelede kubbesi tamamen çökmüştür. Bu kubbe yine mühendis İzidorun kendi ismile anılan yeğeni tarafından yapılmıştır.

Üç meşhur riyaziyecinin vücuduna getirdiği ve senelerden beri aynı dayanıklılıkla duran bu tarihî abidenin hemen her parçası dünyanın bir tarafından getirilmiştir. Meselâ büyük kubbe ile alt tabakayı tutan sütunlar 40, üstündekiler de 60 tanedir. Bu sütunlardan bazısı Roma mabetlerinden, bazısı da Efesten, Truvadan, Atinadan, Delüsten, Sirikten ve

Ayasofya avlusundan bir görünüşü

Ayasofyanın içi.. Sâslü ve göz çeken gazıları

Mısırdan alınmadır. Kubbenin tuğlaları Radosta yapılarak getirilmiş, 12 si bir tuğla ağırlığında olan hafif şeylerdir.

Camiin uzunluğu 75, genişliği 70 metrodur. Zemin ile kubbe arasında 65 metro yükseklik vardır. Uzun seneler yangın, zelzele

darbelerle sarsılan Ayasofya, Fatih'in eline geçtikten sonra, Fatih Sultan Mehmet burasını camî haline koymuş ve tuğladan minare ile yanına bir de medrese yapmıştır. Bu minareler git gide fazlalaşmış, etraf genişlemiştir. Bayazıt, Topkapı sarayına giden eski bâbühümayun tarafına bir minare ilâve etmiş ve Fatih'in yaptığı medreseyi genişletmiştir. Diğer iki minare de ikinci Selim zamanında yapılmıştır. Birinci Mahmut ta camiiin btişiginde kütüphane, mektep ve imaret yapmış, "Celli" tarz yazıların birine Abdülhamit devrinde hattat kazıasker Mustafa İzzet efendiye yeni yazılar yazdırılmıştır. Ayasofyanın son tamiri (1265) de Abdülhamidin elile yapılmıştır.

Ayasofyanın ismi bir çok tarihlere göre muhtelif şekillerde tefsir edilmektedir. Meselâ ahşap olarak ilk inşasında huristiyan eizzelerinden birinin namına değil, Hikmeti ilâhiye nisbetle "Hikmeti mukaddese", manasına gelen "Ayasofya", ismi verilmiştir. Bir rivayete göre de Kirâl Vezendun isminde birinin bir kızı dünyaya gelmiş ve Makedonyanın Sofya şehrinde doğduğu için

bu kiliseye de (Ayasofya) ismi verilmiştir. Evliya Çelebi, meşhur seyahatnamesinde Ayasofyayı anlatırken, inşası sırasında buranın Ahırkapı derinliğine kadar kazıldığını, içeriden su çıktığını, 3000 amele, 7000 hamal çalıştırıldığını Ayasofya civarının altı tamamen

Bir Aktarın Temennisi

Ben Pangaltıda, Halaskârgazi caddesinde 119 No. dükkânda tütün, kahve, çay, şeker, gazete, aktariye ve buna mümasil eşya satmaktayım. Gündüz işimiz pek mahduttur ve ancak saat 18.30 dan sonra halkın tatil ve gezinti zamanlarında biraz iş yapmak imkânı vardır. Dükkânımda yiyecek maddelerden hariç sair mallar bulunduğu için ben de saat 19 da kapamıya tabi tutuldum. Ve yahut dükkânda bazı tebeddülât yaparak malları tefrik etmek lâzım geldiği söylendi. Buna ise dükkânım müsait olmadığı gibi, sırf tütün ve kahve ile yine bir istifade etmek gayrıkabildir. Diğer taraftan dükkânımda mevcut malların ekserisi 21 e kadar açık kalan bakkal dükkânlarında mevcut çeşitlerden başka birşey değildir. Bütün gün işsiz oturup iş saati olan 19 dan sonra kapatmak hiç yapmamak demektir. İşte bu sebeplerden bizim de bakkallar gibi saat 21 e kadar istisna edilmemizi muhterem belediyemizden rica ederim.

Pangaltıda Halaskârgazi caddesi
Aktar: Emil

Cevaplarımız

Ankarada Ahmet Kemal Bey:
— Mektubunuz çok uzun olduğu, altında da sarîh adresiniz olmadığı için dercedemedik efendim.

Ankarada terzi Esat Bey:
— Ecebilerle memnu küçüklük sanatlar meyânında terzilik te vardır. Alakadarlara kimsenin kaçamak yapmasına müsaade etmemektedirler. Eğer böyle kaçamak yaptığını bildiğiniz kimseler varsa mahallî polis dairesine haber vermeniz lâzımdır efendim.

Yukarı Söğütönü Köyünden Mes-tan oğlu Hasan Efendiye:
— Mektubunuzu takip ediyoruz. neticeyi size bildireceğiz efendim.

İzmirden ve Çorludan imzasız Kasımpaşadan Hayrullah imzalı mektup gönderen karilerimize:

— İmzasız, adressiz veya bunlardan biri eksik mektupları nazarı dikkate alınmaz efendim. Boş olduğunu, Yerebatanın bu surette teşekkül ettiğini ve eskiden bu derin ve muazzam sarnıçlarda kayıklar yüzdürüldüğünü söyler. Yine Evliya Çelebiye göre fetihten sonra Fatih kubbenin ortasına bir zincir ve bir altın top koydurmuş. Rivayete göre bu zincirin altında (40) namaz kılan Hzir ile karşılaşmış, konuşuyormuş.

Yine Evliya Çelebiye göre, 4üncü Murat zamanında Ayasofyanın muhtelif direkleri, muhtelif köşeleri hep birer derde deva olarak tanınmıştır. Bazı yerleri terlermiş ve buraya haşını süren baş ağrısından, toprağından alıp yutan sitemadan, üç cumartesi Ayasofya içindeki sudan aç karnına için sinir illetinden kurtulmuş ve bütün Ayasofyanın her köşesi, her direği, her kapısı o zamanlar birer derde deva olarak halk tarafından istifade edilirmiş. Yine o zamanlar Ayasofyanın muhtelif köşelerine İsa beşiği, soğuk pencere makâmı, terler direk, yediler kapısı.. ilâh.. isimleri verilmiştir.

İşte bugünkü Ayasofya, asırları sinesinde toplayıp bize kadar kalmış böyle ihtiyar ve sinesinde türlü efsaneler taşıyan binadır. — *

Kart Mektupları

Bir Aktarın Temennisi

Ben Pangaltıda, Halaskargazi caddesinde 119 No. dükkanda tütün, kahve, çay, şeker, gazete, aktariye ve buna mümasil eşya satmaktayım. Gündüz işimiz pek mahduttur ve ancak saat 18.30 dan sonra halkın tatil ve gezinti zamanlarında biraz iş yapmak imkânı vardır. Dükkânımda yiyecek maddelerden hariç sair mallar bulunduğu için ben de saat 19 da kapamaya tabi tutuldum. Ve yahut dükkanda bazı tebeddülat yaparak malları tefrik etmek lâzım geldiği söylendi. Buna ise dükkânım müsait olmadığı gibi, sırf tütün ve kahve ile yine bir istifade temin etmek gayrikabildir. Diğer taraftan dükkânımda mevcut malların ekserisi 21 e kadar açık kalan bakkal dükkânlarında mevcut çeşitlerden başka birşey değildir. Bütün gün işsiz oturup iş saati olan 19 dan sonra kapatmak hiç yapmamak demektir. İşte bu sebeplerden bizim de bakkallar gibi saat 21 e kadar istisna edilmemizi muhtemelen belediyemizin rica ederim.

Pangaltıda Halaskargazi caddesi
Aktar: Emil

Cevaplarımız

Ankara'da Ahmet Kemal Beyer
— Mektubunuz çok uzun oldu, altında da sarıh adresiniz olmadığı için dercedemedik efendim.

Ankara'da terzi Esat Beye:
— Ecebilere memnu küçük sanatlar meyânında terzilik te vardır. Alakadarlara kimsenin kaçamak yapmasına müsaade etmemektedirler. Eğer böyle kaçamak yaptığını bildiğiniz kimseler varsa mahallî polis dairesine haber vermeniz lâzımdır efendim.

Yukarı Söğütözü Köyünden Mes-tan oğlu Hasan Efendiye:
— Mektubunuzu takip ediyoruz. neticeyi size bildireceğiz efendim.

İzmir'den ve Çorludan imzasız Ka-sımpaşadan Hayrullah imzalı mektup gönderen katillerimiz:

— İmzasız, adresiz veya bunlardan biri eksik mektuplar nazarı dikkate alınmaz efendim. boş olduğunu, Yerebatanın bu surette teşekkül ettiğini ve eskiden bu derin ve muazzam sarnıçlarda kayıklar yüzdürüldüğünü söyler. Yine Evliya Çelebiye göre fetihten sonra Fatih kubbenin ortasına bir zincir ve bir altın top koydurmuş. Rivayete göre bu zincirin altında (40) namaz kılan Hızır ile karşılaşır, konuşuyormuş.

Yine Evliya Çelebiye göre, 4üncü Murat zamanında Ayasofyanın muhtelif direkleri, muhtelif köşeleri hep birer derde deva olarak tanınmıştır. Bazı yerleri terlemiş ve buraya hasını süren baş ağrısından, toprağından alıp yutan sıtmandan, üç cumartesi Ayasofya içindeki sudan aç karına için sinir illetinden kurtulmuş ve bütün Ayasofyanın her köşesi, her direği, her kapısı o zamanlar birer derde deva olarak halk tarafından istifade edilmiştir. Yine o zamanlar Ayasofyanın muhtelif köşelerine İsa beşiği, soğuk pencere makamı, terler direk, yediler kapısı.. ilah.. isimleri verilmiştir.

İşte bugünkü Ayasofya, asırları sinesinde toplayıp bize kadar kalmış böyle ihtiyar ve sinesinde türlü efsaneler taşıyan bir binadır. — *

DÜNYA MATBUATINDA GÖRDÜKLERİMİZ

Para Değirmeni Bu Sene De Döndü

"İngiliz Gazeteleri Güzellik Müsabakaları Modasının Geçtiğini Söyllyerek Para Kazanmak İstiyenlere Yeni Bir Moda Bulmalarını Tavsiye Ediyorlar

Cenubî Amerikaya Gideceklerin Sayısı On Beştir, Kaçının Geri Geleceğini Allah Bilir

Avrupa güzelleri İngilterenin Hastings gazinolarında

Güzellerin birer birer filmleri çekiliyor

Bu sene budunlar arası güzellik müsabakaları İngilterede yapıldı. Biliyorsunuz Avrupa kıralçeliğine Fenlândiya dilberinin seçildiğini de telgraf haberi olarak okudunuz. Bu, hadisenin uzaktan göröntüydü, iç yüzüne gelince, İngiliz gazetelerinin anlattıklarına göre:

Avrupa memleketlerinin bir çokları bu gibi müsabakaların yapılmasını yasak ettikleri, oyerleri de sadece budunların içine münhasır kalmasını istedikleri için 934 müsabakası ilk günlerde yapılamamak tehlikesile karşılaşmıştır.

Bunun üzerine müsabakayı tertip edenler paraca fedakârlık yapmak mecburiyetinde kalmışlar ve bu sayede güç hal ile 15 güzel topharak İngiltereye götürmüşlerdir.

Maamafih Budunlar arası müsabakası İngilterede ilk defa yapıldığı için kızların teşhir edildikleri gazinolar epeyce müsteri bulmuş ve buralar da masalar ateş pahasına satılmış, kızların götürüldükleri tiyatrolarda da aynı hal olmuştur. Bunun içindir ki yapılan bir tahmine göre müsabakayı tertip edenler ihtiyar ettikleri fedakârlıkları çıkar-mışlar. yani para değirme-

rikada yapılacaktır. Fakat müsabakanın Cenubî Amerikada yapılması ortada bu kızları beyaz et ticareti yapanların işvaatından olmasa bile, Cenubî Amerikandan diğer cazibelerinden koruma meselesini çıkarmıştır. Fakat anlaşılabilir bir polis bu noktayı üzerine almamıştır. Bu itibarla Cenubî Amerikaya 15 gencin gideceği malûmsa da kaçının geleceğini allah bilir diyebiliriz.

Şimdi bu güzel hanımlar Cenubî Amerikaya gideceklerdir. Filhakika İngilterede yapılan müsabaka Avrupa güzelliği kıralçesini tayin içindir, cihan güzeli tayin edecek müsabaka Cenubî Ame-

Zamanında Açılan Bir Mektup

Fransanın eski meb'uslarından mühendis M. Francis Laur 1927 senesi Eylülünün 8 inci günü Fransız fen akademisine bir mektup göndermiş fakat bu mektubun ancak 5 Eylül 934 senesinde açılmasını istemişti. Sahibinin arzusunun tebaan bu mektup hafta içinde açılmıştır, muhteviyatı şudur:

Efendim,
Ben uzun yaşamamın sırrını keşfettiğimi zannediyorum. Fakat mühendis olduğum için, tatbikatta eserini görmedikçe nazariyelere inanmam. Binaenaleyh bugün 83 yaşında olduğum halde 90 yaşına kadar yaşamaya karar verdim. Eğer hakikaten o tarihte berhayat bulunursam nazariyem fi'liyatla tahakkuk etmiş olacak demektir.,

Şukadar var ki bu mektubun açıldığı tarihte bu zat berhayat değildi, yalnız az evvel ölmüştü. Bulduğu çok yaşama usulüne gelince, hatırat bırakmadığı için bu meçhul kalmıştır.

İttihattan Kuvvet Doğar!

Fransız Başvekili M. Dumerg önümüzdeki Cuma günü Fransız milletine bir hitabe irat edecektir. Bu münasebetle Fransada ne kadar radyo istasyonu varsa hepsi de Başvekâlet dairesine raptedcekler ve Başvekilin söylediği nutku muhtelif mevceler üzerinden halka dağıtmışlardır.

M. (Dumerg) tarafından söylenecek nutkun mevzuuna gelince bunu bizzat kendisi iki kelime ile hulûsa ederek:

— İttihattan kuvvet doğduğunu bir defa daha anlatacağım, demıştır.

Bir İstatistik:

Ne Yıkıldı, Ne Yapıldı?

Hindistanın umumi valisi geçenlerde Londraya gelmişti. Bir müddet kaldı, tatil günlerini geçirdi, sonra tayyareye binerek Hindistana döndü. Anlatıklarına bakılırsa mumaileyhin Hint toprağına ayak basar basmaz yaptığı ilk şey, son zelzelede harap olan hükümet dairelerinin yerine yeni yapıların tetkik etmek olmuş bunu müteakip sormuştur:

— Zelzelede kaç bina yıkılmıştı, şimdiyedikadar bunlardan kaç yapılmıştı?

Verilen cevap şudur:
— İngilizlere ait yapılmamış bir tek ev bile kalmamıştır.

Hatırlarda olduğu üzere bu zelzelede on binden fazla bina yıkılmıştı, bunlardan yüzde (95) i yerilerindi. Anlaşıyor ki yapıların sayısı yüzde (5) dir.

İngiltere Komünist Olamaz!

5000 Kişinin Nümayişini 50,000 Kişi Seyretti

Hafhta içinde Londrada iki nümayiş tertip edildi. Birincisi fa-fağistlerindi, ikincisi de komünistlerin. Birincisinde 5000 kişi bulundu, ikincisinde de(3000). Fakat her ikisinin de bir tiyatro sahnesi gibi uzaktan seyredenlerin sayısı 50 bini geçiyordu.

İngiliz gazetelerinin anlattıklarına göre her iki teşekkül tarafından da bir içtima aktedilceği haber verildiği zaman Londra polis müdüriyeti en küçük bir tereddüt bile göstermemişti:

— Hay hay, (Hayd park) da toplanabilirsiniz, ve isterseniz yan yana demiştir. İngiliz vatandaşlarının söyleneni dinlemesinde ve muvafık bulursa kabul etmesinde mahzur yoktur. Polis müdüriyeti bu cevabı verdikten sonra sadece asayiş muhafazasını düşünmüş ve yekdiğerine taban tabana zıt iki akide sahipleri arasında mücadele çıkması ihtimali ile

inzibati tedbirler almış ve bahçenin muhtelif yerlerine nokta dizmiştir. Maamafih hiçbir hadise çıkmamıştır. Seyircilere gelince onlar da iki tarafın söylediklerini dinlemekle iktifa etmişler, sonra sükûnla evlerine dönmüşlerdir.

İngiliz gazeteleri bu neticeye bakarak:

— İngiliz toprağına ne faşistliğe, ne de komünistliğe yer yoktur. Müesses nizam olduğu gibi dveam edip gidecektir, diyorlar.

Muharebe Kaça Mal Oldu? 74 Milyon Askerin İştirak Ettiği Bir Boğuşma

Fransız gazeteleri büyük muharebenin bütün dünyaya kaç mal olduğunu gösteren bir istatistik çıkarmışlardır. Bu istatistiğe göre:

Bütün Dünyada

10 Milyon	Ölü
19 "	Yarah
10 "	Sakat
7 "	Esir
9 "	Yetim
5 "	Dul
10 "	Mülteci
74 "	Asker..

Başlıca rakamlardır. Bu rakamların iki tarafa taksiminde gelince elde edilen netice şudur:

İtilâf devletleri

Serferber asker	Ölü
Fransa 8,501,045	1,391,016
İngiltere 9,270,000	869,000
Amerika 4,272,000	70,000
İtalya 5,704,000	750,000
Belçika 390,000	41,300
Rusya 18,070,000	1,700,000
Sirbistan 707,300	330,000
Romanya 1,000,000	250,000
Portekiz 200,000	8,300

İttifak devletleri

Serferber asker	Ölü
Almanya 13,250,000	1,950,000
Avusturya 9,000,000	1,500,000
Türkiye 1,800,000	350,000
Bulgaristan 1,000,000	100,000

Para bahsına gelince: Muharebe 10 trilyon franga mal

olmuştur. Bu para ile harbe iştirak eden her milletin her ailesine 10 bin Türk lirası kıymetinde döğeli bir köşk hediye etmek mümkündür.

Şurasını da kaydedelim ki bu rakamlar arasında memleketimize ait olan ihtiyatla telâkki edilmelidir. Aynen alınmıştır. Tarafımızdan kontrolü mümkün olmamıştır.

Duman Haline Gelen Paralar

İngiltere istatistik müdüriyetinin bir listesinden anlıyoruz ki, bu memlekette her dakikada 58 İngiliz lirası kıymetinde muhtelif mevât yakılarak duman haline gelmektedir. Bu suretle havaya uçan paranın miktarı yalnız İngiltere için senede 30,000,000 İngiliz lirasıdır. Yakılan muhtelif mevât arasında en fazla yer tutan birinci derecede sigara, ikinci derecede sigar, üçüncü derecede kibrit, dördüncü derecede kömür, beşinci derecede ise odun vardır. İstatistiğin sonunda bütün İngilizlere şu tavsiye yapılmaktadır:

— Cigarayı mümkün olduğu kadar az içiniz.

TOMBUL MİRASYEDI

No: 32

Yazarı: Sermet Muhtar

16 - 9 - 1934

Ayşe, Kendine Yeni Bir Kapı Bulmuştu

Babalığının kendisine öyle bir bakışı var ki en sicilli delilerinki de ancak o kadardır. Ya bir gün esip te üzerine saldırmıyorsa, boğazına sarılmıyorsa.

İşin şakası yok, hayat memet meselesi.

Ayşe artık tahammül edememiş. Günün birinde, yanına küçük bir bohça bile almadan, çarşafı örtüp haydi kapıdan dışarı; elli adım ileride, Mumcular sokağındaki komşulardan birinin evi. Bu evde, Halime Hanım isminde yaşlı bir kadın oturmuş. Ayşe, Halime Hanıma on onbeş gün evvel, hamamda tesadüf etmiş. İnsaflı, merhametli bir kadıncağız gördüğü için derdini açmış, ağlamış sızlamışmış.

Hatun, tazenin bu yürekler acısı halini görünce, (ilâhî yavrucağım, demiş, sana yazık, günah değil mi? Neye böyle kendini kahrediyorsun?.. Hiç durma bana gel; dünya ahret kızım ol!)

Ayşe; Halime Hanımın evine kaçtıktan sonra, bir hafta on gün geçmeden, Kavalaya yollanıyordu. Esasen Halime Hanım, Edirnenin yerlisi de değil, temellisi de. Zaten Kavalaya gidecekmış; orada, akrabaları bilmem kimi varmış.

Ayşe, hiç gün görmediği Edirne'den kurtulduğuna, tapu kâtibinin evinden büsbütün uzaklaştığına, ne sevinmiş, ne sevinmiş tarif edilemez.

Önceden bir aralık üzülecek olmuş; epeyce sıkılmış, eseflenmiş... Senelelerinden yaşadığı yerdən, aralarında büyüdüğü kimselerden ayrılmak kolay mı?

İlk günler, yatağında yorgani başına çeker, kuytu köşelere gider, için için ağlamış. İki aydır geçirdiği müthiş hayat, o korkunç saatler, her an can tehlikesi gözünün önüne gelince de (Kurtuldum Yarabbi!) diye nefes almış.

Ayşe Kavalaya geliyor. Üç dört ay geçiyor.

Halime nine, Halime nine diye etoğünden ayrılmadığı, dört elle sarıldığı kadının ne olduğunu anlıyor. Gün geçtikçe hakikati seziyor.

Halime nine, zahiren yüzüne gülüyor, yavrucağım, evlâtçığım diye paralanıyor amma hepsi rıya... Muhabbetli, şefkatli görünmesi yalancılıktan.

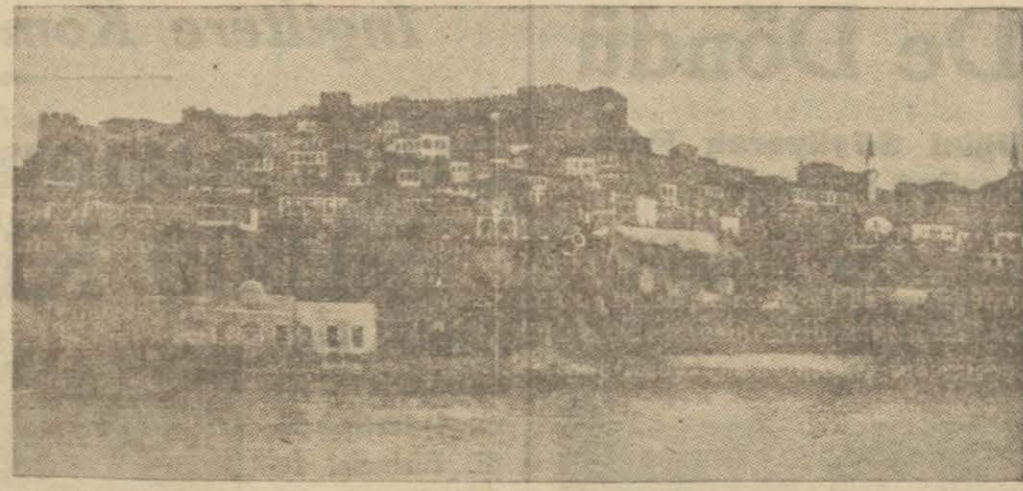
Bu yüze gülmenin, kılınmanın sebebi meydana çıkıyor.

Kadın baklayı ağzından çıkarıyor:

— Ey kudret ve kuvvet sahibi ulu tanrım, nelere kadar değilsin, neler halk edersin... Ayşecığım, başım secdeden kaldırma, gece gündüz Allahına şükret hamdet ki seni hurilerden farksız yaratmış... Aynayı eline alıp ta kendine iyice bak... Şöylesi böylesi ok, tasvirli cihan gibisin. Kesahçelerle para sayılan, yüzlerce altınla alınan Çerkes cariyelerin, vezir yüzera odaklarının, yanında esamesi okunmaz, sana nisbetle biri sandal olamaz.. Söyleyene bakma, söyletene bak derler. Bak seni öyle bir paşaya, öyle bir beye vereceğim ki gör.. Saray gibi konakların hammefendisi ol, pırlantalar, mücevherler içinde saltanat sür de ne olduğunu anla..

Ve nihayet asil maksadını meydana vuruyor:

— Sayende ben de nasiplene-

Firavun kadının muazzen ve mükerrerem kadılığı konduğu Kavala şehri

ceğim; ahır ömrümde dünyalara ereceğim; darlıktan kurtulacağım.

Halime Hanımın ne yere bakar yürek yakar, ne içinden pazarlıkları ve işini bilir bir mahlûk olduğu anlaşıldı değil mi?

Kavala kadısının paralığını, evlenmiyede niyetli olduğunu komşulardan duyuyor, bir bahane ile kadılığa gidiyor. Kadı efendiye sokulup Ayşeyi peşkeş çekiyor:

— Dâridünyada Allahından ve ben zavallıdan başka kimseciği yok; ne ana, ne baba, ne soy sop.. Aşım sorarsan padişah karıların cinsinden, yani Çerkeştir. Rahmetli oğlum bir vakitler Kars tarafına gitmişti. Oradan getirdi, evlât etti idi; o merhum olunca bana yadigar kaldı.. İsteddiğin kadını, beğendiğin hanımı gönder, kızımı görsün ağzı açık kalmazsa, aman Allahım bu karışmadaki insan mı, peri mi yoksa Cennet Hurisi mi demezse koca kadısın, neye hükümün geçmez, elin varmaz, bana dilediğini et.

Yukarıda söylediğimiz gibi girişiyor Ayşeyi tarife:

— Toy, körpe, daha on beş içinde bir fındık kurdu.

Kadı efendi, cezbeye gelmiş gibi bir hayli şahadet getirdikten sonra: (Pekâlâ, münasip!) diyor. Yalan mı, dolan mı anlamak için

adam madam göndermeğe lüzum görmeden, kızı almak kararını veriyor.

Kılavuzluk olarak gönlünden kopa kopa ne kopsa beğenirsiniz? Üç liracık.

Mırım kırın ettirmeğe kalmadan, Halime H. min ağzını da kapatıyor:

— Uzun etme be hatun!.. Zifaf aradan çıksın, menkûhamızın uyup ve nekaisten beraeti sabit olsun, alt tarafını tamamlayacak benim..

Nikâh kıyılıyor; Firavun kadı güveyi giriyor.

Kadı Efendinin Zürriyet Kaygusuna Düşüşü

Firavun kadı, Ayşe Melek Hanımı alalı, daha doğrusu nimete ereli bir sene olmuş.

Karısının üstüne titiriyor, gözünün içine bakıyor, yüzünü görünce aklının çivisine dokunuyor.

Gülmeyi geçtik, tebessümü bile mucizeye bağlı olan, aksatadan gayri hususlarda dudakları bile kıpırdamayıp kaş gözle meram anlatan hazretin ağzı her dem kulaklarında, dili de bülbül.

Ne neş'e, ne şeret... Ne güler züz, ne memnun hal..

Hakkı yok mu ya?

(Arkası var)

Silâh Ticareti Tahkikatı

Tahkikatın Bazı Kısımına Sansür Kondu

Vaşington, 15 (A.A.) — Bazı hükümetlerin protestosu üzerine silâh ticareti tahkikatına ait raporun bazı kısımları sansür edilmiştir.

Vaşington, 15 (A.A.) — Ayan tahkikat komisyonundaki şahadetlere göre, Nemurs firması, Holanda ve Almanya'ya barut satmak üzere gizli bir ajans kullanmıştır. Bu adam ile bir mukavele yapılmış ve kendisine 25 bin dolar verilmiştir.

Silâh Sanayii Amerikada Millileşecek Mi?

Vaşington, 15 (A.A.) — Ayan silâh tahkikat komisyonu harp sanayinin millileştirilmesi meselesini ruznameye koymuştur. Bunu teklif edenlerden biri olan cumhuriyetperver ayan azasından M. Vandeburg, bunun Amerikayı mağlûp edilmez hale getireceğini beyan etmiştir.

Almanyanın Ticaret Bilançosu

Berlin, 15 (A.A.) — Almanyanın Ağustos zarfındaki hrici ticaret bilançosu Temmuz nazaran takriben 9 milyon eksiklik göstermektedir. İthalât 342,5 ve ihracat 334 milyondur. Geçen ay bu rakamlar 362 milyon 800 bin ve 321 milyon idi. Bu rakamlara göre ihracat yüzde dört artmıştır.

Pek yakında
ELISABETH BERGNER
DOUGLAS FAIRBANKS'ın oğlu
GÜZEL KATERİNA bir sinema harikası filminde
(2596)

Büyük bir yıldız:
RONALD COLMAN
Güzel bir film:
KIBAR HIRSIZ
Bu Perşembe akşamı
SARAY Sinemasında
(UNITED ARTISTS) in Fransızca mükâlemeli (2598)

Pek yakında:
Sinema sanatının yarattığı bir kahramanlık destanı:
GARBA HÜCUM
25000 kişilik orduların iştirakile çevrilen bir şaheser.
IRENE DUNNE
RICHARD DIX
(2593)

Pek yakında sinema sevenlerin sevgilisi
FREDERIC MARCH
ve
SILVIA SIDNEY
GARİP BİR AŞK
filminde... (2590)

SEFİLLER
Büyük roman filmi
Şehzadebaşına gelmiştir.

Yeni Bir Harp Olursa...

Yapılan Bir Anket Pek Müthiş Rakamlara Dayanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu sözü bana söyleyen yüksek rütbeli bir askerdi. Son harbe iştirak etmişti. Söylediği söz, kendisine sorduğum şu soruların mukabelesi idi:

— Yeni bir harbin mal olacağı para fedakârlığının derecesini ne tahmin edersiniz?

Onun böyle dolambaçlı mukabelesi karşısında dedim ki:

— Bu cevabınızdan çıkan mâna şudur ki orduya mümkün olduğu kadar kuvvetli bulundurmakla yeni bir harp tehlikesi varit değilmiş. Öyle mi?

Muhatabım şu cevabı verdi:

— Bence ordunun vazifesi bütün sulh ihtimallerini emniyet altında bulundurmaktır. Bu mütaleada yalnız da değilim.

Maamafih aldığım netice mübhemdi. Sualimi bir maliyeciyeye tekrarladım. Adamcağız kendisine tavsiye ettiğim cümleyi hayretle birkaç defa tekrarladı. Sanki suali kavriyamıyordu. Bir müddet sonra büyük bir yeis içinde cevap verdi:

— Böyle bir suale hiç kimse cevap verebilecek bir mevkiide değildir. Çünkü rakkama baş vurulunca insanın gözü kararıyor. Çünkü yeni bir harp, eskisinden

daha çok tahrip edici, binnetice daha masraflı olacaktır. Bunu öyle bir gayya farzedebiliriz ki içine milyarlar dökülecektir. Buna iştirak edecek milletlerden galip ve mağlûplar, yalnız halihazırdaki servetleri vermekle kalmıyacak, gelecek bir asrın sal muhassalasını da feda edeceklerdir.

Bu vaziyette, yapılacak masraflar nasıl rakkama vurmam mümkün olur?

16 sene sonra umumî harbin mal olduğu serveti bir düşünün... Geçen harbin masrafları henüz ödenmemiştir.

Maamafih bir zamanlar negredilen şu rakkamların belâgatinden istifade olunabilir:

Umumî harp masrafı: 989,483,000

Borç ve tamirat: 137,111,000

Bu miktar sade Fransaya aittir.

Bütün yekünü 10 bin milyar olarak farzedebiliriz. Bunun haricinde Fransız malûl ve eski muhariplerinin negrettiği şu istatistiğe ne kıymet veririz.

10	milyon ölü
19	" yaralı
10	" malûl
9	" yetim
5	" dul

Ve ilâh..

Kanser Münakaşası

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mektubun başında, kendisine atfen o gazetede çıkan rakkamların tamamen yanlış olduğunu, İstanbul halkının yüzde yirmisinin kanserli olduğunu iddia etmenin bir delilik olacağını söyledikten sonra Cemil Paşaya şu şekilde cevap veriyor:

— Benim mevzuubahsettiğim kanser müesseseleri röntken ve radyumu ihtiva edecektir. Maalesef kanser tedavisinde yalnız ameliyat üzerine sapanılıyor ki bu, doğru değildir.

Kanserin bazı mahallelerde, köylerde, hatta evlerde fazla olduğu iddiası da Cemil Paşaya değil, çok eski müelliflere aittir. Fakat bu iddiaların da modası çoktan geçmiştir. Kanserin "fizyolojik sefalet," ile alakası yoktur. Zengin, fakir, mahalle ve köy tanımaz.

Kanserin mikrobi yoktur. Kanser mikropu hastalıklar ev-

safında değildir. Bu nokta üzerinde ısrarım, indî bir mütalea eseri değildir. Çünkü kanser mikropu hastalıklar evsafı ile başlamaz, o hastalıklar gibi seyretmez ve mikropu hastalıklar nev'inden tegayyürler yapmaz. Ve hattâ teğir ilminin çok geniş olan tetkikatı göstermiştir ki kanser, vücudumuzdaki hüceyrelere hayat noktasından bozulmuş, anarşistidir. Kanser neticesi vücudun bozulan, anarşiye uğrayan nesci, mikropu hastalıkların vasıflarını göstermez. Binaenaleyh bundan öteye iddialar boş ve gayri ilmidir. Bu gibi iddialar hakikî ilim mahfilinde çoktan itibarını kaybetmiştir.

Bana ait olmayan iddia ve rakkamlar üzerinde hüküm yürütmektense, münakaşa için Tıp cemiyetine gelmek daha doğrudur..

Bu sözlerden anlaşılan şu dur ki Kâzım İsmail Bey, operatör Cemil Paşaya meydan okuyor.

Amerika Grevi Bazı Yerlerde Kargaşalıklar Var

Nevyork, 15 (A.A.) — Rod Ayland da kargaşalıklar durmak üzeredir. Cenubi Karolinde kargaşalıklar olduğu bildiriliyor. Millî Muhafızlar, bir fabrikanın açılmasına engel olmak isteyen yüzlerce grevciyi ağlatıcı bombalar ve süngülerle püskürtmüşlerdir. Beş yaralı, dört mevkuf vardır.

Vaşington, 15 (A.A.) — Mensucat grev komitesi bütün Amerika işçilerine müracaat ederek hariçten gelecek mensucat nakil ve işletilmesine engel olmalarını istemiştir.

Nevyork, 15 (A.A.) — Cenubi Karolinde Eyet şehrinde bir fabrikaya bomba atılmıştır. Telefat yoktur. Mariland ve Corciya şehirlerinde gürültüler olmuştur.

Sovyet Rusya Cenevreye Geliirken

Cenevre, 15 (A.A.) — Son dakikada Sovyet Rusyaya yazılacak da-

Muharrir M. Musolini

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mevzuu Napolyon Bonapartin hayatına ait olarak 100 gün isimli piyesin temsili münasebetle muharrir M. Musolini 700 İngiliz lirası telif hakkı almıştır. (250) lirası hazineye aittir, istenen para bundan ibarettir.

Bunun üzerine M. Musolini İtalyan muharrirler cemiyeti vasıtasıyla bu talebi protesto etmiş, verginin tiyatro idaresi tarafından verildiğini, şimdi lüzumsuz yere fazla para istendiğini ileri sürmüştür. Fakat Londra mal müdürlüğü iddiasında musirdir ve M. Musolininin ayrıca ve tiyatro idaresinden ayrı olarak vergiye tabi bulunduğunu bildirmektedir.

ve name ile buna verilecek cevap me-tinleri üzerinde tam bir anlaşma yapılmıştır.

Bir Rus Gambotu; Altında Patlıyan Torpille İki Parçaya Ayrılmıştı..

Süvari Cemil Bey, geminin manevrasını idare edecek; komodor binbaşı Madlong da ateş kuvvetlerine kumanda eyleyecekti. Torpido, Cemil Beyin manevrasile tam gambotun hizasına gelir gelmez; komodor birinci torpil kovanına emir vermişti:

— Fayır..

Fakat, hayret.. Torpil kovanının manivelâsı işlediği halde torpil ateş almamıştı. Madlong, asabî bir öfke ile:

— Fayır!.. Fayır!..

Diye, diğer torpil kovanlarına da emrini tekrar ediyor; manivelâlar muntazamen işlediği halde, torpiller ateş almyordu. Vaziyet, fevkalâde vahimdi. Torpido artık en muhakkak bir tehlike içine girmişti... Süvari Cemil Bey daha fazla sabredemeyerek kumanda köprüsünden atlamış, torpil kovanlarına koşarak muayeneye başlamıştı. O zaman, garip ve hiç ümit edilmeyen bir mesele karşısında balunduklarını anlamıştı. Torpillerin ateş manivelâlarına merbut bulunduğu somunlar laçka edilmiş, torpillerle manivelâların arasındaki rabita belirsizce kesilmişti. Lâkin şimdi durup ta bunun esbabını tekik ve tahkik edecek zaman değildi. san'atinde mahir olan bu torpido süvarisi, somunları birkaç defa bükerek torpilleri ateş alacak bir vaziyete getirmişti. [1]

İşte o anda, torpitodan denize doğru balık gibi bir torpil kaymış.. İki saniye sonra da cehennemî bir tarraka, Odesanın bütün ufuklarını sarsmıştı. Rus gambotu, altında patlıyan bu torpille derhal ikiye ayrılmıştı.. Birkaç saniye evvel derin bir uyku içinde bulunan Odesa halkı, acı feryatlarla uyanmıştı. Koca şehir, bir anda korkunç bir vaveylâ içinde kalmıştı.

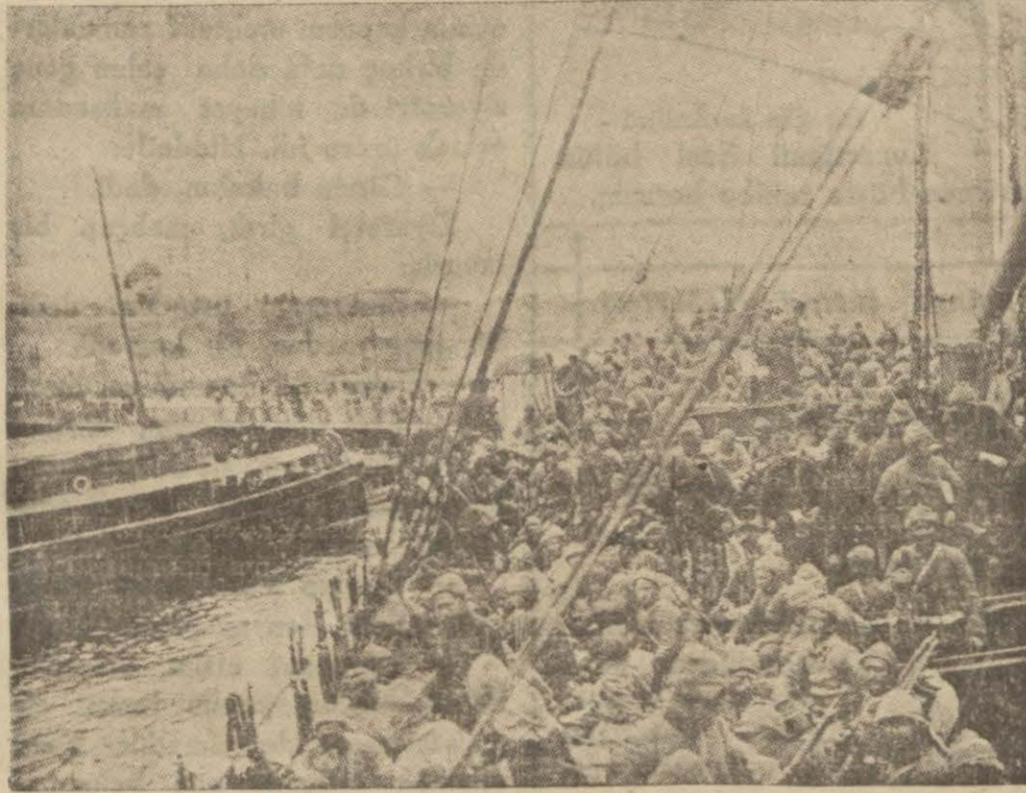
Komodor Madlong tarafından megafonla (Muavenetimilliye) torpitosuna şu emir verilmişti:

— Menderek'ten çıkınız.. gaz depolarınızı imha ediniz.

Ve, aynı zamanda Gayretivatanienin topları, mütemadi endahata girişmişti. Menderek içinde bulunan gemiler, haşır ve neşir oluyor; her tarafta boğuk feryatlar iştiliyordu. Savrulan bu serseri mermilerden biri, elektrik fabrikasına isabet etmiş; şehrin ışıkları, bir anda sönmüştü. Sahilden şiddetli bir mitralyoz ateşi başlamıştı. O zaman Komodor, projöktörü yaktırmış, ateş gelen sahaya top ateşi altına aldırılmıştı.

Torpido, Menderek dahilinde ağır ağır ilerliyor, iki tarafa ateş açıyordu. Komodor, parmağıle

[1] Bu torpillerin ateş almaması, ne bir ihmal ve ne de bir tesadüf eseri değildi.. Torpitudan İstanbula avdet ettiği gün, gemideki (Sanköpek) denilen amerikali doktor karaya çıkmış; bir daha gemiye avdet etmemişti. Gerek bundan ve gerek bombardıman esnasında, elindeki viski şişesiyle dolaşarak, Komodora ve süvariye mütemadiyen viski içirmek istemesinden istidlâl edilmişti ki bu adam bir casustur. Ve tapaları gevşeten de, odur.

Hummalt asker sevkîyatından bir sahne

bir noktayı göstererek emretmişti:

— Ateş!..

Komodorun gösterdiği hedef Mesajeri maritim kumpanyasına mensup bir vapurdur. Projektörün uzayan ziyası altında büyük bir Fransız bayrağı sallanıyordu. Süvari, komodorun elini tutarak:

— Fakat o.. Bir Fransız!..

Dedi. Komodor, dişlerini sıkarak emrini tekrar etti:

— Ateş!..

Vapurun bordosunda birdenbire bir mermi patlamış, derin bir yara açılmıştı.

Etrafa ölüm ve dehşet saçan torpido, mendereğin bir başından girmiş, öteki başından çıkıyordu. O anda karşısında siyah bir motor peyda oldu. Bu motorun baş tarafında, duran bir Rus zabiti bağıyor, ellerile bir takım işaretler yapıyordu.

Komodor bunu görür görmez derhal:

— Ateş!..

Emrini verdi. Tet bir mermi, bu motoru de içindekilerle beraber o karanlık denize gömmeye kâfi gelmişti.

Torpido, menderekten çıktığı zaman, şehrin bütün kampanaları şiddetle çalıyor; halkın feryatlarına karışarak gecenin zulmetleri arasında top gürültülerine karışıyordu.. Biraz uzakta Muavenetimilliyenin topları gürüyor; tutuşan gaz depolarından korkunç alevler yükseliyordu.

Komodor bu hareketi kâfi görmemişti. İkinci defa olarak Mendereke girmeyi emretmişti. Ruslar, şimdi sahile seyir bir top getirmişlerdi. Fakat atıkları mermiler torpitudun üzerinden aşılıyor, denizde patlıyordu.

Torpitudun projöktörile topları, sahile çevrilmişti. Hayvanlarile beraber bu Rus topunun parçalanması da uzun sürmemişti.

Artık torpitudun suvarisi komodorun önüne dikilmiş:

— Gemimize tahmil edilen vazife kâfi derecede yapıldı zannediyorum. Bu gemi, donanmaya lazımdır. Artık çıkalım.

Demişti. Her halde komodor da bunu idrak etmiş olmalı ki; bu tavsiye üzerine derhal avdet emrini verdi. (Gayreti Vatanienin bu cür'etkârane macerası,

tam 1 saat 10 dakika devam etmişti.

Sivastopol limanında bulunan Rus donanması, Odesa vak'asını haber alır almaz, derhal harekete geçmiş.. ve hattâ liman ağzına kadar da gelmiş olduğu halde, oraya torpil döküldüğünü hissetmiş.. Ve bâhusus uzakta (Goben - Yavuz) ile diğer gemilerin dolaştığını da görmüş olduğu için dışarı çıkmaktan sarfinazar eylemişti.

Bu sırada, açıkta bulunan Perot isimindeki Rus mayn gemisine tesadüf edilmiş, zabıt ve neferden mürekkep olan (73) kişilik mürettebatı esir alınarak gemi, batırılmıştı.

(Arkan var)

Ehli Hayvan Sergisi

Her sene Dolmabahçedeki has ahırlarda açılmakta olan hayvanat sergisinin bu yıl, Edirnekapıdaki pavilyonlarda hazırlanması tekrarrü etmiş ve şehrimiz Baytar Müdürlüğüne icap eden hazırlıklara başlanmıştır.

Bu seneki hayvanat sergisi, hayvan yetiştirme bakımından tertibi tekrarrü eden bir çok müsabakalar dolayısıyla, geçen yıllara nazaran daha ciddi bir çalışmanın mahsulü olacaktır. Sergi Teşrinievvelinde birinde mersimle açılacaktır.

Avrupaya Gidecek Talebe

Tahsillerini ikmal için Avrupaya gönderilecek talebenin sıhhi muayenelerine dün başlamıştır. Müsabaka imtihanı 22 Eylülde başlayacak, 25 Eylülde bitecektir. Bu sene Avrupaya 25 talebe gönderilecektir.

Son Posta İLÂN FIATLARI

- 1- Gazetenin esas gazisiyle bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2- Sayfasına göre bir santimin ilân fiatı şunlardır:

sayfa	sayfa	sayfa	sayfa	Diger yerler	Son sayfa
1	2	3	5		
400 Krs.	250 Krs.	200 Krs.	100 Krs.	60 Krs.	30 Krs.

- 3- Bir şantimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4- İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Vezneciler Dikiş Ve Biçki Yurdunun Yeni Mezunları

Memleketimizde sekiz sene-denberi san'atkâr ve ev kadını genç kız yetiştiren Vezneciler Kadın dikiş biçki yurdu dün bu senenin mezunu (21) genç kıza diplomalarını merasimle tevzi etmiştir. Yurdun sekiz sene içinde yetişen 314 talebesinden 240 halen Maarif mekteplerinde muallim, Dikiş ve biçki yurtları müessisi, makastar ve terzi olarak çalışmaktadır. Diploma tevzil merasiminden sonra mezun talebenin tertip ettiği sergi davetliler tarafından gezilmiştir.

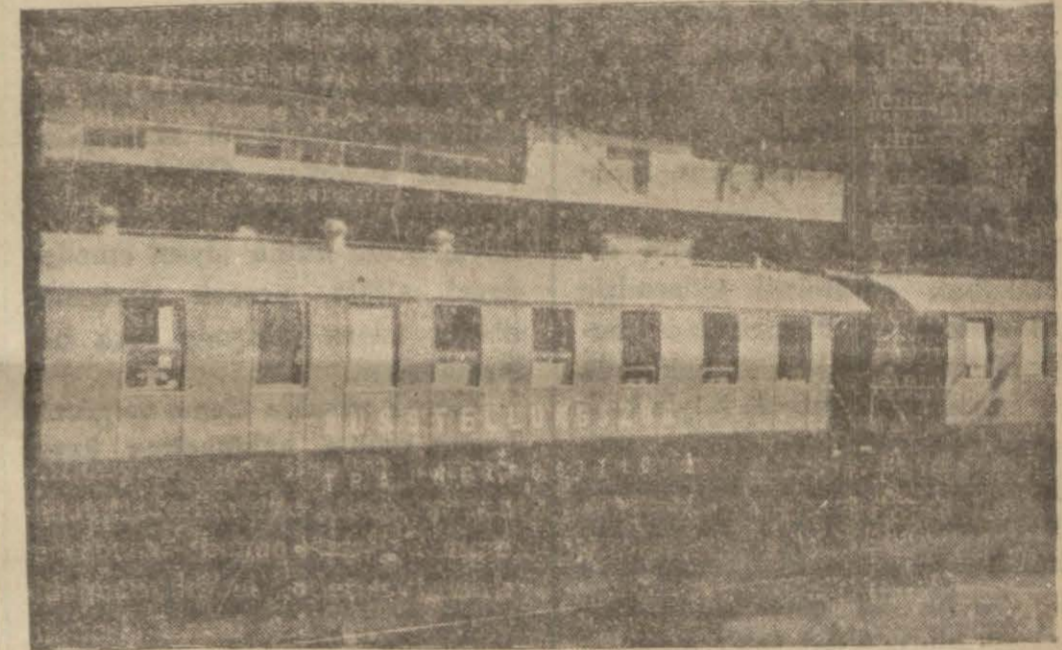
Bu sene mektepten mezun olan genç kızlar şunlardır:

Nebahat, Sabahat, Cemile, Kâmile, Cahide, Saliha, Semiha, Bedriye, Fatma, Sabahat, Muazzez, Muzaffer, Nazike, Nezihe, Nimet, Münevver, Fatma, Fevziye, Pembe, Hatice, Fatma Hanımlar.

Bu sene de memlekete ev kadını ve sanatkâr yetiştiren Yurt müessisi Nesibe Hanımı tebrik ederiz.

Resimde diplomalarını alan hanım kızları görüyorsunuz.

İsviçrede Seyyar Tren Sergisi

Lozan, (Hususi) — Yukarıda resmini gördüğümüz tren "seyyar tren sergisi", isimle bütün İsviçreyi dolaşmaktadır. Eski vagonların yeni baştan boyanması ve tamir edilmesi ile vücuda getirilen bu sergide her şehrin ihracat emtiası teşhir edilmektedir.

"Seyyar tren sergisi", iki üç günde bir, bir şehirde bekliyor, ziyaretine gelenlere pavyonlarını gösteriyor ve tekrar başka bir şehre hareket ediyor. — *

Kulağa Âşık Ayı

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Bu hayvan mevcudî, etini evvelâ, acıklı olduğu kadar garip bir hâdise ile bildirmiştir. Bundan bir sene evvel o havalideki Satih köyünden ihtiyar bir köylüyü ormanda yakalamış, korkusundan olduğu yerde donup kalan zavallı ihtiyarla bir hayli alay ettikten sonra bir kulağını yemiş ve yarı baygın bir halde inliyen ihtiyarı kocaklayıp köyüne kadar getirdikten sonra yine ormana doğru uzaklaşmıştır.

Bugünlerde, aynı ihtiyar köy-

lünün yeğenî ormandan saplık keserken yine bu ayının hücumuna uğramıştır.

Beş ay genç köylüyü kıskıvrak yakaladıktan sonra yere çarpmış ve amcasına yaptığı gibi onun da bir kulağını yemiştir.

Yalnız; genç köylü, ayının hücumuna baltasile mukavemet etmek istediğinden hayvan fena halde kızmış, fazla olarak delikanlının bacaklarını da ehemmiyetli bir şekilde zedelemiştir.

Genç köylü şimdi Zafranbolu hastahanesinde tedavi görmektedir. — A.

Belediye Seçim Defterleri Asıldı

Belediye intihabatına iştirak edecek vatandaşların isimlerini havi defterler dün sabah mahallelere asılmıştır. Defterler, Perşembe akşamı saat (18) e kadar duracaktır. Bu müddet içinde, isimleri defterlerde bulunmayan kimseler, intihap encümenine müracaat ederek itiraz edeceklerdir. Rey atılacak sandıkların bulunacakları yerler de ilân edilmiştir.

Türkiye İş Bankasından

17 Eylül 1934 Pazartesi gününden itibaren gişelerimizin sabahleyin saat ondan - on altıya kadar açık bulundurulacağı muhterem müşterilerimize arz olunur.

Daktilo Aranıyor

Ankara'da çalışmak üzere iyi yazı yazan bir hanım aranıyor. Üç gün zarfında Şahin Paşa otelinde berber Hasan Efendiye müracaat.

Son Takdis !..

Kıraliçe Papasın Önünde Diz Çökmüştü, Papas Sağ Elini Kaldırdı, Üç Parmağını Açtı ..

— Nasıl çekmem, muhterem peder?... Biraz evvel tevkif ettirdiğim emniyetiumumiye müdürü, bana bu kahraman Şövalyenin idam edildiğini haber verdiği zaman, adeta tecennün edecektim. Bereket versin ki, siz, tam zamanında geldiniz. Bana Hazreti Mesih namına af ve mağfiret getiriniz.

— Hazretî Mesihin bu mucizesi yalnız zatıhaşmetinize değil, o zavallı Şövalyeyede halâs ve necat getirmiştir.

Kıraliçe yerinden sıçradı.

— Ne söylüyorsunuz, muhterem peder?..

Diye bağırıldı.

— Evet.. Müsterih olunuz... Şövalye, idam edilmemiştir.

— Muhterem pederim.. Şimdi bana emniyeti umumiyeye müdürü, Şövalyenin arkadaşına beraber bu sabah idam edildiğini söyledi. Hatta, ben de onun tevkifini emrettim.

— Kont dö Monkların söylediği doğrudur. Bu sabah Bastil zindanlarından iki kişi çıkarılarak idam edilmiştir. Fakat bunlar, Şövalye ile arkadaşı değildir. Sadece iki serseridir.

— Lâkin bu nasıl olur muhterem peder?..

— Şövalyenin tehditlerini arz etmiştim. Tabiidir ki kilisenizin dindar kızı ve Fransamızın bugünkü nâibei hükümeti hakkında bir idam mahkûmunun böyle halk karşısında.. Bâhusus tarihe intikal edecek sözler söylemesini istemedim. Onun için Bastil kumandanına gittim. Mahkemei âliye namına bu iki mahkûmun asılmasını bir müddet tehir etmesini söyledim. Kumandan, Paris hâkimi fevkalâdesinin emrini gösterdi. Bu emre muhalefet ettiği takdirde kendisinin aynı cezaya çarptıracağını söyledi. O zaman, Şövalye ile arkadaşına namına iki serserinin çıkarılarak karanlıkta idam edilmesini ve hükûmün infaz edildiğine dair de emniyeti umumiyeye müdürle hâkimi fevkalâdeye bir rapor verilmesini emrettim.

Kıraliçe, büyük bir meserretle haykırdı:

— Mucize.. Mucize..

Eğer şu anda papazın göğsüne kadar inen kukulete kaldırılmış olsaydı, hiç şüphesiz ki katıla katıla güldüğü görülecekti. Fakat, papazın ağır ve halâvetli sesi iştildi:

— Hiç şüphesiz haşmetmeap Şövalyenin hayatını kurtaran o ilâhî mucize, zati haşmetinizi de insanların tel'ininden ve tarihin tenkidinden kurtarmıştır... Artık, vazifem bitim buldu, haşmetmeap... Geliniz, sizi bir daha takdis edeyim.

Kıraliçe, papasın önüne gitmiş, diz çökmüştü. Papaz, sağ elini kaldırdı, elinin üç parmağını açarak, uhrevî bir sesle mırıldandı:

— Biz.. Hazreti Mesihin yer yüzünde naçiz bir mücahit ve vekili.. Kilisenizin mü'min ve dindar kızı.. Fransamızın haşmetlû nâibei hükümeti hazretlerini.. Eb.. İbin.. Ruhulkudûs namına takdis ederiz... Bütün günahlarını affeyleriz... Bundan sonra da ha-

tadan, günahtan, haksızlıktan esirgeriz.

Salonun duvarının öbür tarafındaki deliğe adeta yapışmış gibi duran; Diyan dö Puvatye, titreye titreye ayağa kalktı. Deliği, ipek örtüsile kapadı.

Rengi, sapsarı kesilmişti. Yürümeye mecali kalmadığı için, oradaki siyah abanoz bir koltuğun üstüne yığılıverdi. Kupkuru kesilmiş olan dudakları, güçlükle harekete geldi:

— Eyvah... Partiyi kaybettim. Diyebilirdi.

Istanbul Yollarında

Aradan yirmi beş gün geçmişti. Madritteki imparator sarayında, İspanya Kralı ve Almanya imparatoru Şariken ile, hristiyan âleminin manen hâkimi olan rahip İgnas Dö Layulâ baş başa vermişler, şu mektubu okuyorlardı:

Sevgili pederim;

Muhbirlerim vasıtasla şövalye Cem denilen adamı keşfettikten sonra ilk işim bu adamın hüviyetini lâyıkile anlayabilmek için bu muhbirlerden Papeni size göndermek olmuştur. Gönderdiğiniz cevaptan anlıyorum ki; bu şövalye, bizim bütün siyasî emellerimizle altüst edecek derecede mühim işlere girişmiş olan bir çürütke'dir.

Gerek şövalye Ceme ve gerek Fransa nâibei hükümetine karşı tertip ettiğim plân, aleyhimizde çevrilen manevraları tamamen akim bırakacak vaziyettedir. Velihahtın metresi, Diyan dö Puvatye tarafından Romaya gönderilen mektup ta, kanlı bir macera geçirdikten sonra elimize geçmiştir. Şu halde bütün Avrupa hristiyanlık âlemini Birinci Fransuva ile valdesinin aleyhine çevirmek.. ve bu dinsizleri, hristiyan bir milletin başından defetmek vazifesi, Romaya değil, bizzat size nasip olacaktır.

Kendisini zindandan kartardığım ve kıraliçe ile aradaki suite-fehhümü ortadan kaldırdığım için hem şövalye ve hem de kıraliçe bana minnettardır. Ben de bu hususta bana bütün muvaffakiyetleri temin eden, (Mahkemeiâliye erkânına mahsus) vesikaya minnettarım.

Tertip ettiğim plân o kadar kuvvetli ki: Gerek şövalye ve gerek kıraliçe, en küçük bir şüphe bile hâsıl etmeden kurduğum tuzığa düştüler... Şu mektubum size vasıl olduğu zaman, Fransa kıraliçesinin, Osmanlı padişahına gönderdiği safaret heyeti, yola çıkmış bulunuyor. Macaristan arazisinden serbetçe geçebilmeleri için ellerinde pek mükemmel mürrer tezkereleri de vardır. Ancak.. Bu heyet, nereye kadar gidebilecektir?.. Bundan şimdilik herkes bihaberdir... Yalnız benim bildiğim birşey varsa, hristiyanlık âlemine ihanet eden birinci Fransuva ile valdesini tecrim edecek vesaik, nihayet bir hafta sonra elimize düşecektir. Bunlar, lâyık olduğu mücazâtı görürlerken; fuzulî yere bu işe burnunu sokan Şövalye Cem denilen o Türk te ayrıca cezasını çekecektir.

(Arkası var)

Kadın Ne Zaman Mes'uttur?

Bir Çin karikatürü -
— Kocacığım! Seni bütün ömrümce böyle takibe hazırım.

Dünya İktisat Haberleri

Haziranda Dünya Ticaret Vaziyeti

Milletler cemiyeti aylık istatistiklerinden sekizinci numarası, mütat istatistik tablolarından başka, dünya ticaret vaziyeti hakkında dikkate değer malûmat ve grafikler neşretmektedir. Bu grafiklerin büyük kısmı yiyecek ham maddelerle iptidai maddelerin 1933 - 1935 devresine ait istihsalatlarını ve sınaî faaliyetini göstermektedir.

Bu rakamlara göre yiyecek ham madde dünya istihsalâtı 1928 senesindenberi aynı seviyededir. Bu maddelerin zirai menşei olanlarda 1932 senesinde hafif bir gerileme görülmektedir. Maafevvelâ bu da 1933 senesinde yeniden eski seviyesini bulmuştur. Menşei zirai olmayan iptidai maddeler istihsalâtında 1929 ile 1932 senesi arasında görülmekte olan mütemadi azalış ta 1933 senesinde telâfi edilmiş bulunuyor.

1930 senesindenberi Japonya'nın sınaî faaliyeti mütemadiyen iyileşmektedir. Aynı düzen 1931 denberi Şilide; 1932 denberi Almanya, İngiltere, Amerika, Hollanda, İsveç, İtalya ve Macaristanda da aynı seyri takip eder görülmüyor.

Kanada, Avusturya, Polonya ve Çekoslovakya da 1932 senesi sonuna kadar sanayide bir gerileme kaydedilmiştir. Bu memleketler de 1933 senesindenberi işlerine daha müsait bir gidiş verebilmişlerdir.

Belçika'nın vaziyeti daha hususî bir manzara gösteriyor. Bu memlekette sanayi sahasında bir faaliyet artışı yoktur. Sadece bir iyileşme vardır. Yani 1932 senesine kadar azalmış olan bu faaliyet o tarihtenberi aynı seviyeyi muhafaza etmekte geriye doğru gitmemektedir.

Fransanın vaziyeti ise tamamiyle yukarıdaki hallerin aksidir. 1933 Temmuzuna kadar artmağa başlamış olan bu memleketin ticarî ve sınaî hareketi o tarihten beri mütemadiyen gerilemektedir. 1934 Haziranı neticeleri 1933 Haziranından çok geridir.

TAKVİM					
Gün	PAZAR			Hizmet	
30	16 Eylül 1934			134	
Arabî			Rumî		
5 Cem.ahar 1935			3 - Eylül - 1935		
Vakit	Erzan	Vasatî	Vakit	Erzan	Vasa
Günâş	11 21	5 41	Akşam	12 -	18 19
Öğle	8 49	12 08	Yatsı	1 32	19 58
İkindi	9 21	15 40	İmsak	0 39	3 59

HİKAYE

Bu Şimdiki Hergün

İtalyancadan nakleden: H. Rauf

BİR KOMEDİ

Meşhur dramatik eserler muharriri fena halde kızmıştı. Çünkü hizmetçi: "Bey evdedir,, cümlesini yulan ağzından kaçırmıştı. Bu noktadan ziyareti reddetmek mümkün olamazdı. Bu suretle evinin kapısını muhtelif zamanlarda birkaç defa daha çalan genç ziyaretçi de nihayet maksadına ermek üzere idi. Hiddetle:

— Girsin bakalım, dedi.

Ziyaretçi girdi, mahçup bir tavurla:

— Muhterem üstadım, dedi. Bir eser yazdım. Bir komedi.

— Demek bir komedi yazdınız?

— Çok rica ederim, kırılan kuvveimevliyemi siz de büsbütün kırmayınız. Eserimin temsil edilmesini fazlasıyla arzu ediyorum.

— Tiyatro müdürlerine müracaat ediniz. Ben ne yapabilirim?

— Müracaat ettim efendim. Müdür beyler; yalnız temsil etmek istememekle kalmadılar. Eseri okumak lütfunda bile bulunmadılar. Ben henüz tanınmamışım.

Müdür Beylerin söylediklerini aynen tekrar etmek lâzımgelirse: kıymetli vakitlerini böyle tanımamış meşhurların eserini okumakla geçiremeyeceklerini söylediler. Bütün tiyatro müdürleri muharrirlerin şöhretlerini bizzat kendi kuvvetleriyle kazanmalarında ısrar ediyorlar.

— Bu sözlerinde biraz haklı olduklarını zannediyorum.

— Peki haklı olsunlar, kabul ediyorum. Fakat hiç kimse bana bu şöhreti ne şekilde kazanabileceğimi izah etmek istemiyor.

Nasıl başlatalım? Ne yapacağımı bilmiyordum. Birdenbire aklıma siz geldiniz ve size müracaat etmeyi muvafık buldum. Siz ki büyük bir muharrirsiniz. Bugün Alman tiyatrosunun yegâne gururusunuz..

— Devam ediniz.. Devam ediniz..

— ... Zamanımızın en meşhur dramatik muharririsiniz. Sizin bana muhakkak surette yardım edeceğinizi düşünerek... Bir defa okuyunuz, size yalvarıyorum, hoşunuza gittiği takdirde bana yardım ediniz. Sizin bir sözünüz bana bütün kapıları açık bulduracaktır.

— Genç dostum, işlerimin çokluğu arzunuz derhal yerine getirmekten beni men ediyor. Fakat.. rehin istemezseniz yazınızı bana bırakınız, ve on beş gün sonra da bir defa geçiniz.

★

On beş gün sonra yabancı delikanlı meşhur muharririn kapısını tekrar çaldı. Muharrir Bey delikanlıyı salonda tam üç saat ve yirmi iki dakika beklettikten sonra yanına çıktı:

— Dostum siz pek iyi gençsiniz.

— Muhterem üstadım, ben pek sabırsız ve müvessisimdir.

— Oturunuz. Komedinizi okudum...

— Çok teşekkür ederim muhterem üstadım.

— Ve sizde kabiliyetin tamamiyle eksik olmadığına kanaat getirdim. Aynı zamanda ufak bir gayretle büyük eserler vücuda getirebileceğinize inandım.

— Çok teşekkür ederim.

— Fakat yazınızın tashihe

ihtiyacı var. Hem de çok ehemmiyetli bir tashihe.

— Ahh..

— Nevmit olmayınız. Ben genç kimselerin dostuyum. Onlara maalmennuniye yardımında bulunurum. Sizinle beraberce çalışmaya amadeyim.

— Çok teşekkür ederim.

— Neş'enizi takdir ediyorum. Teşekküre hacet yok, sevinçiniz bana kâfidir. Bu eserinizin mükemmel bir elden geçmesine fazlasıyla ihtiyacı var. Hiç korkmayınız artık bu işleri beraberce yaparız.

— Fakat müsaade ederseniz muhterem üstad..

— Zihnimi karıştırmayınız. Bakınız evvelâ serlevhasından başlayalım. Komedinin şekli biraz müstehzidir. Siz ona "Kaderin gölgeleri,, ismini vermişsiniz, bu serlevha eserimize gitmez. Eserinize "Namus gömleği,, ismini vereceğiz..

— Nasıl söylediniz?

— Sözümlü kesmeyiniz. Bu serlevhanın biraz romantik olduğunu biliyorum. Bu sebebe binaen daha cazip gözükür. Bundan başka, bu serlevha umumî lisana bile karşıabilir. Meselâ eserinizi okumuş olan herhangi bir kimse namustan bahsetmek isterken "Namus gömleği,, diyebilir. Sonra mühimce bir değişme daha isterl eserinizdeki kahramanınızın ismi Biandir. Bu, olamaz. İmkân haricindedir. Bana inanınız. o karakterdeki bir kadına ancak Negri ismi verilir. Nihayet: İkinci sahnenin sonunda, perde inerken, oradaki "Evet,, pek manasızdır.

"Evet,, kat'iyet ifade eden bir sözdür. Bu gibi sözler daima son sahneye saklanmalıdır. Oradaki "evet,, in yerine biz "Belki,, koyacağız. Gördüğünüz gibi ancak bu değişikliklerle eseriniz tamamen başka bir şekil alıyor. Ancak bu şerait tahtında altına imzama koyabilirim.

— Siz mi? sizin isminizle mi?

— Evet. Evet. Yalnız şunu bilmelisiniz ki ben imzama gayetle açık ve anlayışlı ve aynı zamanda şahsî şöhretime hâlel getirmeyecek eserlerin altına koyarım.

— Demek benim komedimi imzalayacaksınız?

— "Sizin, komedinizi değil, beraberce tashih ettiğimiz" bizim,, komediyi imza ediyorum. İşinizi gelmiyor mu? isterseniz, kimsenin istemediği, eserinizi alınız.

— Fakat benim ismim neşrolunmayacak mı?

— Bana itimat ediniz. Biraz evvel söylediğim gibi! Ben genç kimselerin dostuyum ve öyle zannediyorum ki bu komedinin tertibinde sizin de ufak bir hakkınız var. Bu hakkınıza mükâfat olarak. İsminizin tiyatro afişlerinde hemen benimkinden sonra basılması için bütün kuvvetimi sarfedeceğim. Bana adresinizi veriniz. Size neticeyi bildiririm.

Delikanlı adresini söyledi. Muhterem üstad cebinden çıkardığı not defterinin bir köşesini ekaydettili. Yabancı delikanlı biraz sonra üstadının evini terkederek yarı memnun, yarı mahzun, birkaç gün sonra neticeyi bildirecek

(Devamı 11 inci sayfa da)

Bu Baş Ne Yapalım?

Aşk ve macera romanı — 100 —

Yazan

16 - 934

İhtiyar profesör:

— Nafile kızım. Açamazsınız. Smit mezarın içinde bir kapı daha açtı, elektrik düğmesine bastı ve burası da mavi bir ışığa gömüldü. Burası küçük bir mabede benziyordu. Ortada küçük bir heykel vardı, profesörün genç yaşta ölen sarışın ve çok güzel kızının heykeli idi. Duvarlarda raflar ve raflarda kavanozlar vardı. Fatoşun gözü bir aralık bu kavanozlara ilişti ve elile gırtlığını tutarak acı acı bağırdı:

— İmdat.. imdat..

Ve kızcağız dizleri bükülerek baygın yere yuvarlandı. Çünkü sıra sıra kavanozlar hep kesilmiş kadın başlarıyla dolu idi.

Profesör yerde baygın yatan genç kıza kaldırdı, onu kendine getirdi. Fatoş tir titriyor ve profesör de anlatıyordu:

— Şu kavanozdaki başı görüyor musunuz? Henüz beş yaşında güzel bir kızdı. Ötekindeki baş çok güzel bir opera muganniyesine aittir. Gel.. Gel.. onlara yakından bak.

Ve profesör genç kızın ellerini arkasından kısıvrak yakayarak kavanozların önünden birer birer geçirdi.

— Evet diyordu. O, benim güzel kızımı genç yaşında aldı. Ben de onun yarattıklarını böyle kestim ve kesiyorum.

İşte şu baş Breslavlı güzel kızdır. Onu öldürürken çok güçlük çektim. Elimden bucağın bucağı kaçıyor, kendini duvardan duvara çarpıyordu.

Nihayet yakaladım, dişlerimi gırtlığına geçirdim. Tuhaf bir ses çıkararak can verdi, oses hâlâ kulağımdadır.

Genç kız bu merhametsiz ifşaat karşısında boğazlanır gibi feryat ediyor, kurtulmaya çalışıyordu.

İhtiyar adam bu sırada Fatoşu bir yumruk vurdu ve onu yere yuvarladı. Sonra kaldırdı, kızının mezarı başına getirdi ve inledi:

— Haydi.. Güzel sesinle bir şarkı söyle.

— Merhamet ediniz bana... Merhamet!

Profesör cebinden bir hançer çıkarmış, Fatoşun gırtlığına batırmıştı:

— Haydi durma bir şarkı söyle. Mozarın ninnisini istiyorum.

Hançer genç kızın gırtlığını çizmiş, hafif bir kan sızıyor ve Fatoş perişan hâle çıkıyordu. Fatoş, sesinin dışarıdan duyulması için bağırmağa başlamış ve sesine ilâhi bir ahenk gelmişti.

Şimdi profesör, kızın mezarı başına çökmüş, hem bu ilâhi sesi dinliyor ve hem de ağlıyordu. Biraz sonra ayağa kalktı, genç kıza susturdu ve yere yattı. Hançerini gırtlığına dayadı ve:

— Elli, diye inledi, bu sefer sana şimdiye kadar yaptığım kurbanların en güzidesini takdim ediyorum.

— 28 —

Mezarıcı kadın yatağında korku ile doğruldu ve oğlunu uyandırdı: — Adolf.. Adolf.. Acı bir ses geliyor. Dinle bak. Derinden " imdat.. İmdat.. " diye sesler geliyordu. Fakat bu ses ne olabilirdi?

Bu sırada kapının önünde duran bir otomobilden birkaç kişi indi. Bunlar Tefik, müfettiş ve arkadaşları idi. Mezarıcı kadın kapıyı açar açmaz hepsi birden içeri daldılar. Müfettiş sordu:

— Profesör Şmit bu akşam buraya geldi mi?

— Evet geldi.

Fakat " imdat.. imdat.. " sesleri hâlâ iştiyordu.

Suat Suzan

Müfettiş: — Çabuk, dedi, profesörün mezarını gösteriniz.

Ve hep birlikte mezara doğru koşular. Lâhidin önüne geldikleri zaman Fatoşun sesini eyice tanımışlardı.

Tevfik heyecanla bağırdı: — Fatoş.. yetiştik. Kendini müdafaa et. Kapıyı şimdi açacağız.

Mezarıcı kadın koşup kazma ve kürek getirmişti. Şimdi Tefik mezarın kapısını kırmak için uğraşıyordu. Birden bu gürültü arasında bir gölge süzüldü ve Rabakoviç kendi kendine bağırdı.

— Yaşasın.. Yirmi bin marka kavuştuk. Ve hemen geri dönüp koşmaya başladı.

Fakat köşede nöbet bekleyen polis yanına geldiği zaman omuzundan bir elin tuttuğunu duydu:

— Grandük cenapları size yetişmek için zahmet çektim.

— A efendim polise keyfiyeti ihbara.

— Ve yirmi bin marka tek başınıza dercep etmiye gelmiştiniz değil mi?

İki adam birbirlerine baktılar ve ikisi birden polise isimlerini vererek:

Hâdiseyi anlattılar..

Tevfiğin elleri kan içerisinde kalmış, Polis Müfettişi Waldon:

— Çok şey.. Çok şey diyordu. Nasıl oldu da bu akşam maymuncuğum yanımda yok.

İçerde artık Fatoşun sesi kesilmişti. Mel'un herif cinayeti acaba işlemiş miydi. İçeri girdikleri zaman Fatoşu nasıl bulacaklardı.

— Fatoş.. Fatoş.

Ve genç adam ümitsiz birkaç hamle ile top ile açılmıyacak zannedilen kapıyı rezelerinden çıkardı.

Kapının kilidi parçalanmış ve kuvvetli genç; kızıl ışıklı yere girmişti.

Etrafına bakındı yerde çiçekler ezilmişti. Fakat ortada kimseler yoktu, karanlık dehşetle açılan bir kapı daha vardı. Şimdi o kapıyı da açmak icap ediyordu. Waldon kapıya hücum etti.

Tevfiğin omuzu vurduğu darbelerle zedelenmişti. Artık darbeleri eski şiddetinde değildi. Polis Müfettişi de kuvvetli bir adamdı. Tam bu esnada onlara üç kişi daha iştirak etti. Bunlar, Şefkati, Rabakoviç ve Jems'ti.

Bu kapı da bu kadar kişinin savetine dayanamadı.

Tam kapı kırılırken içeriden çok acı, gayet acı bir feryadın yükseldiğini duydular.. Bu ses artık imdat bile istemiyordu.

Dehlizi koşarak geçtiler. Mavi ışıklı odaya girdikleri zaman kızın gırtlığına bıçağı daldırmak için kolunu kaldırmış olan ihtiyarı gördüler.

Tevfik bir ceylan gibi sıçradı. Fakat mücadele çok uzun sürmedi. O anda müthiş ve kahhar bir kuvvete sahip olan deliyi kısıvrak tutmak dört erkek için okadar büyük bir iş o.madı.

İşte bu anda kamyonla gelen polis memurları mezarlığın içerisine dalmışlardı.

— 29 —

O feci geceyi on beş gün geçmişti. Yaraları bereleri henüz iyileşmemiş olan küçük Fatoş karyolanın içerisinde oturuyordu.

Fafa yanında oturmuş onun ellerini okşuyordu. Yatağın ayak ucunda doktor Şefkati Bey vardı. Öbür yanında da Tefik oturu-

yordu.

Şefkati Bey:

— Haydi, Fafa Hamım dedi. Sizinle beraber postahaneye kadar gidip İstanbuldan gelen telgrafa cevap çekelim.

— Peki Şefkati Bey.. Fakat Tefik Bey siz.. Siz ben gelinceye kadar Fatoşumu yalnız bırakmayınız.

— Vadedirim efendim.

Onlar dışarı çıkar çıkmaz Tefik Fatoşun yataktan sarkan elini avuçları içine aldı:

— Fatoş dedi.. Rica ederim sizin yüzünüzden çektiğime bir nihayet vermeniz icap ediyor. O gece beni yirmi sene ihtiyarlattınız.. Şimdi de bu nazımla bana dünyayı zindan ediyorsunuz.. Söyleyiniz bana.. Ben o kadar da fena bir çocuk değilim.. Vadediyordum size siz beni isterseniz bu sene doktoramı da bitiririm.. Ne olur.. Neden zevcem olmak istemiyorsunuz.

Fatoş tebessüm ederek:

— Tefik Bey dedi size ve arkadaşlarınıza hayatımı medyunum fakat.. Ben Erline evlenmek için değil, tahsil etmek için geldim.. Tahsilim bitince bunu görüşürüz.

Öteki:

— Tahsiliniz.. diye dudaklarını şımarık, şımarık büzdü.. daha ne kadar sürecek.

— İki sene.

— Fatoş.. İki sene ben iki sene ne yaparım?

— Siz babama yazınız nişanlı durunuz.

— Nişanlı mı.. Babanıza yazmaktığına müsaade ediyor musunuz?

— Evet.

— Fatoş size perestiy ediyorum. Fatoş gözlerini ona kaldırdı. Gözlerinin içine bakarak:

— Ben de sizi seviyorum Tefik.. dedi hatta sizi katil zannettiğim zamanlarda bile sizden öğrenemedim.

★

Telgraf gişesinden ayrılmışlardı. Fafamın koluna kolunu geçiren Şefkati:

— İzdivaç hakkında fikriniz nedir Fafa diye sordu.

— Ne garip bir sual Şefkati Bey.. Bu nereden aklınıza geldi.

— Şimdi aklıma gelmedi. Sizi gördüğümdenberi bunu düşünüyordum.

Fafa gözlerinin içine kadar kıpkırmızı olmuştu, cevap vermedi.

— Siz evlenmek istermisiniz?

— Ben on yedi yaşında bir kızım Şefkati Bey ve sonra da talebeyim.. Evvelâ tahsil sonra izdivaç..

— Tahsil mi?.. kaç sene tahsil..

Fafa parmakları üstünde saydı.

— Bir, iki.. Üç, dört sene..

— Fafa..

Genç adam onun kolunu sıkıyordu:

— Babanıza yazabilir miyim.. Bir kere de onun fikrini soralım.

— Nasıl olur..

— Yalvarırım.. Size. Fafa gözlerini yere çevirdi ve:

— Fakat babam ne derse desin ben tahsilimi bitirmeden ev-

Bir Komedi

(Baş tarafı 10 uncu sayfada) olan cevabı beklemek için evine doğru yürüdü.

★

Aradan birkaç hafta geçti. Gözleri hergünkü gibi sabırsızlıkla bir postacının gözükmesini bekliyordu. O sırada kapı çalındı.

Bu, postacıydı. Mektup muhterem üstattandı; acele acele zarfı yırttı ve heyecanla okumaya başladı:

" Sevgili dostum! Tiyatro ya olan aşkınızın ne derece fazla olduğunu bildiğim için, vereceğim haberin sizi fazlasıyla memnun edeceğini de biliyorum. " Namus gömleği ", serlavhalı komedim, Shiller tiyatrosu müdürü M. Kurt Bellmau tarafından

kabul edildi ve provalarına şimdiden başlandı. Sizin isminizi de, tiyatro afişlerinde benimkinin yanına koydurabilmek için çok uğraştım. Çünkü bana, bu son eserimi hazırlarken etmiş olduğunuz yardım, size bu iyiliği esirgememe kat'iyen mani olamazdı. Fakat M. Kurt Bellmau - belki birazda hakkı var - tanınmış bir ismin yanında - söylemiş olduğu sözlerle başka hiçbir şey ilâve etmiyorum, aynıle teker ediyorum - beraberce neşredilmesi komedinin kıymetini düşüreceği mülahazasını ileri sürdü. Bununla beraber mali hukukunuz cihetinden zerre kadar şüphe etmeyiniz. Samimi selâmlarımı sunmakla müftechirim efendim.

Julgus Dill

Öz Türkçeyle Deneme

Yüz Elli Bin Demiyecikti

Tanımış bir sayalıcı (1) ölüm döşeginde iken, yanına gelen öğrencilerinden (2) birine demiş ki:

— Şimdiye değin gizli tuttuğum bir nesneyi sana anlatayım.. Bizim işimiz saymaktır; bu da kolay değildir. Diyelim ki: Bir kentte ne değin kadın, ne değin erkek vardır sayılacak.. Böyle bir iş çıktımı hemen bizi çağırırlar. Sayın, derler. Biz sayar, söyleriz.

Doğru mu saydık, yoksa yanlış mı onu düşünmezler. Çünkü düşünme'rine yol bırakmayız. Desek ki şu kentte yirmi bin kişi vardır. On bini erkektir, on bini de kadındır. O çağda sözü müze inanmıyacaklardır. İnandırmak, iyi saydığımızı göstermek için yirmi bin kişi demeyiz de, yirmi bir bin dokuz yüz altmış sekiz kişi deriz. Bunun on üç bin yedi yüz elli üç kadını, sekiz bin iki yüz on beşi erkek diye ayırırız. Böyle katıldık (3) sayılır, inanmak istemiyenleri bile inandırır.

★

İstanbulda yüz elli bin kanserli vardır, denildi. Öteden beriden karşılık verdiler:

— Olamaz.. Yüz elli bin kanserli yoktur.

Bu karşılıklardan sakınmak için bir tek yol vardı. Yüz elli bin kanserli denilmeyecekti de yüz kırk dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz denilecekti. Bu, yüz elli binden bir eksik sayı karşısında herkes kanserlilerin tastamam sayılmış o'duğuna inanacaktı.

Ne yapalım, yüz elli bin diyenler, sayalığı içinin ustası değiller mi?

İsmet Hulusi

- 1 - Soy İg: istatistik
- 2 - Öğrencik: ta'abe
- 3 - Kaldık: küsurat.

Eir Mavna Bath

Tekirdağı (Hususi) — Rifat Ef. isminde bir tacire ait (200) çuval soğan yüklü olan bir yelkenli kayık, dalgaların hücumu neticesinde dümeni kırılmış ve su alarak batmıştır. Gemi biraz sonra yüzdürülmüş, fakat soğanlardan hiç hayır kalmamıştır.

lenmem diye cevap verdi.

★

Profesör Şmitin davası 1931 senesi Teşrinvevvel ayına kadar devam etti. Profesör Şmit aklen malû olduğu için idam edilemedi. Bir Tımarhaneye kapatıldı.

Fatoş ile Tefik ve Fafa ile Şefkati nişanlıydılar. Şehriâzat B. Harunürreşit Bey şimdi Londra da raksetmekte ve evlâc davet ettiği misafirlerine küçük değirmeninde küçük ellerle çektiği kahveden ikram etmektedir.

★

Fatoşun kurtulduğu gün, bağları çözüldü salıverilen Doris bir daha Jemsin yolu üzerinde görünmedi. Eva ile İmre resmem

Son Posta

İstanbul BORSASI

15 - 8 - 1934

ÇEKLER

	kuruş		kuruş
Londra	621,50	Prag	19,0915
Nev - york	0,85250	Viyana	4,28
Paris	12,08	Madrid	5,815
Milano	9,2640	Berlin	1,9883
Brüksel	3,3850	Vargova	4,195
Atina	83,5560	Posto	3,935
Cenevre	2,4356	Bükreş	79,5014
Sofya	65,85	Belgrad	34,6112
Amsterdam	1,1724	Moskova	1091,-

ESHAM ve TAHVİLÂT

	Lira		Lira
İç Bank.(Nama)	70,-	Bomoni	12,25
" (Hâmlle)	10,-	1933 istikrarı	97,-
" (Müess.)	105,-	İstikrarı Dahil	93,50
Osmanlı Bankası	35,93	Dünyası Mu.	00,-
Selânik	5,-	Bağ-ı terip	147,-
Şirketli Hayatı	15,50	" "	47,-
Hell	90,17	Reji	2,30
Avusturya 60V.	26,85	Tramvay	00,-
" 60 P.	26,90	Rihtim	16,50
Avusturya 100V.	43,50	Üsküdar su	105,50
Şark D. Y.	00,-	Terkos	0000
İç. Tramvay	35,75	Mimar Kr.Fo.1886	141,-
Üsküdar su	11,-	" "	1993 95,-
Terkos	00 00	" "	1911 92,-
Havagazı	27,-	Elektrik	—,-
Telefon	10,25		

MESKUKÂT (*)

	Kuruş		Kuruş
Türk altın	926	(Hamit)	5650
İng.	1031	(Reşat)	4900
Fr.	830	(Vahit)	4625
Kus	1089	İnce beşbirlik altın	
Koceldiye	38,00	(Cumhuriyet)	4525
Banknot (Os. B.)	235	(Hamit) armalı	5250
Kain beşbirlik altın		(Reşat)	4800
(Cumhuriyet)	4625	(Vahit)	4950
(Aziz)	4600	(*) Borsa hariç	

Yeni Neşriyat!

Mimar — Bu aylık mimarî, şehirçilik ve tezyini sanatlar mecmuasının 43 üncü sayısını çıkarmıştır. Bu sayıda İnhisarlar Vekâleti binası projesi müsabakasına iştirak eden ve kazan projeleri ile inşa edilmiş binalara ait, ve tezyini sanatlar mevzularını ihtiva eden mevzular vardır. Güzel sanatları sevenlere tavsiye ederiz.

Ruhî hayatla Laşuur — Doktor M. Hayrullah Beyin Doktor M. Yung'un eserinden tercüme ettiği bu eser intişar etmiştir.

Öz Türkçe kadın ve erkek adları — İnegöl Ortamektep müdür ve türkçe muallimi M. Zeki Vural Bey tarafından derlenmiştir. İçinde birçok erkek ve kadın isimleri vardır.

gizli bir kumarhane işletiyorlar. Ve arada bir de (...) hükümeti Entelicens servisine ufak tefek hizmetleri dokunuyor.

Andrea Albertini yeni bir vazife ile Yemene yollanmıştır.

Kant Ştrasede 105 numaralı binanın ikinci katında iki daire vardır. Bunun birinin üzerinde şu plâk vardır:

Boksör Jems'in jimnastik mektebi ve onun karşısındaki dairede de şu plâk bulunuyordu.

Ivan Rabakoviç Hususi polis hafiyesi

İki arkadaş aldıkları yirmi bin marklık mükafatı on biner mark olarak paylaşmışlar ve bunu kendilerine sermaye yapmışlardı.

(Son)

Hasan YULAF ÖZÜ ÇOCUKLARIN HAYATİ GIDASIDIR.

Pirinç, Mercimek, Bezelye, (Ararot) İrmik, Mısır (Kornflor) Nişasta, Çavdar, Arpa Fasulya özü unları Dünyada mevcut bütün çocuk gıdalarının en tabiisi, en mükemmelidir. Vitamini ve kalorisi bol ve yüksek olan bu özlü unlarla çocuklar çabuk neşvünüm bulurlar. Çabuk büyürler, kanlı canlı olurlar. Hasan markasına dikkat. Taklitlerinden sakınız. Her nevinin kutusu 25, büyük 40, Hasan yulaf özü 35 - büyük 60 kuruştur.

Türk Maarif Cemiyeti Mektepleri BURSA KIZ LİSESİ

Orta ve Lise kısımları vardır. Resmî liselere muadeleti Maarif Vekâletince musaddaktır. İngilizce lisanı mütehasıs tarafından okutulur. Senelik yatı ücreti 185, gündüz ücreti 35 liradır. Memur çocuklarına ayrıca tenzilât vardır. Kayıt muamelesi başlamıştır. 1 Teşrinievvelde derslere başlanacaktır.

Ankara Ana ilk, Orta Mektebi

İlk üçüncü sınıftan itibaren İngilizce lisanı mütehasıs tarafından okutulur. İlk kısım senelik ücreti 60, orta kısım 70 liradır. Kardeşlerden tenzilât yapılır. Kayıt muamelesi başlamıştır. İlk kısım 15 Eylülde orta kısım 1 Teşrinievvelde derslere başlayacaktır.

Eskişehir Yatı ilk Mektebi

Kız ve erkek çocuklarına mahsustur. Almanca lisanı okutulur. Yatı ücreti 150, gündüz ücreti ayda bir liradır. Kayıt muamelesi başlamıştır. 15 Eylülde derslere başlanacaktır. (5725)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Bartın Yolu

BURSA vapuru 17 Eylül

Pazartesi 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak mutat iskelelere uğrayarak Cide'ye kadar gidip dönecektir. "5784,"

İZMİR SÜR'AT İskenderiye Yolu

EGE vapuru 18 Eylül

Salı 11 de Galata rıhtımından kalkacak. Doğru İzmir, Pire, İskenderiye'ye gidecek ve dönecektir. "5785,"

Trabzon Yolu

VATAN vapuru 18 Eylül

Salı 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. "5783,"

YAZ GÜNEŞİ

Cildi yalnız esmerletmekle kalmaz,

Dokunduğu tabakalarda kolayca geçmiyen bir takım kabarcıklar, sivilceler; lekeler yapar.

KREM PERTEV

Kullanıcılar için bundan endişeye lüzum yoktur.

Bu harikulâde krem güneşin ciltte tahribat yapmasına, kat'iyen meydan vermez.

İstanbul İkinci İcra memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi muhkem muhtelif cins Halı 20/9/934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 ten itibaren Sandal bedesteninde açık artırma suretile satılacağından taliplerin mahallinde memuruna müracaatları ilân olunur. [99]

Kemanî Necatî Gecesi

Harbiye BELVÜ Bahçesinde

16 Eylül 34 Pazar günü akşamı:
Bu geceye bir çok sanatkar, musikînaslar ve bilhassa memleketimizin

değerli okuyucusu

SAFİYE

H. iştirak edecektir.

Türk Maarif Cemiyetinin Büyük Eşya Piyangosu

Çekiş tarihi 14 Kânunuevvel 1934 bir bilet 1 Lira

İKRAMİYE KIYMETİ 23000 LİRADIR.

1 adet	3000	liralık	10 adet	100	liralık
1 "	2000	"	20 "	50	"
1 "	1000	"	50 "	20	"
2 "	750	"	100 "	10	"
2 "	500	"	1000 "	5	"
4 "	200	"	4700 "	1	"

Biletler her yerde satılmaktadır. "5644,"

SIHHATİNİ SEVENLERE

MÜJDE

Afyonkarahisar Madensuyunun hazimsizliğe, Karaciğer ve böbrek rahatsızlıklarına karşı şifai hassalarından istifade edenlerin adedi gün geçtikçe artmaktadır.

AFYONKARAHİSAR MADENSUYUNU

içenlere kolaylık olmak üzere su kamyonetle müşterilerinin yerlerine kadar gönderilmekte ve ayrıca on şişelik kasalarla da su verilmektedir.

Umumi satış yeri:

Yeni Postane civarında Aksaraylılar hanında Hilâlahmer satış mağazasıdır. Telefon: 20062

Daktilo Aranıyor.

Türkçeyi seri yazar bir daktilo aranıyor. Fransızca bilen tercih olunacaktır. Dördüncü Vakıf Han zemin kat 3-4 No. ya müracaat. "5766,"

Mürebbiye Aranıyor

Türk Maarif Cemiyetinin Eskişehirdeki İlk Yatı mektebi için çocuklara nezaret edecek dikiş bilir bir mürebbiye lâzımdır. Mektepte ibate ve işe edilecek. Ayda 40 lira ücret verilecektir. Almanca bilenler tercih edilir. İsteklilerin hüsnühal ve mektep vesikalleriyle fotoğrafı tercümei hallerini rapten bir istida ile Ankarada Türk Maarif Cemiyeti Umumi merkezine müracaatları. (5724)

BAHÇE

NOVOTNI

Beyoğlu'nun en güzel yeri

TAZE BİRA

En iyi yemekler

HER AKŞAM MÜZİK

A K B A

Kitapevi ve ağıtlık işleri.

BANKALAR caddesi Saman Pazarı.

A NKARA Tel. 3377

Dantol'suz güzel tebessüm olmaz...

DANTOL: (Su, pasta, toz ve sabun) halinde gayet antiseptik ve tatlı kokulu bir diş macunudur. Pastör tetebbuatı üsullü olarak hazırlanmış olup, diş etlerini kuvvetlendirir ve bir kaç gün zarfında dişlere fevkalâde bir beyazlık verir. Nefes tasfiye ettiği cihette bilhassa bütün kullananlara şayanı tavsiyedir. Ağızda lâtif ve devamlı bir serinlik verir.

DANTOL: Başlıca parfümerilerde ve bütün eczanelerde satılır.

TÜRKİYE için umumî deposu

AZNAVUR MAHTUMLARI
Bencibara Han
İSTANBUL

Karaciğer - Mide - Bağırsak - Taş, Kum hastalıklarına

TUZLA İçmeleri ve OTELI

Hergün Köprüden 6,30 - 7,35 - 8,05 - 9,50 - 11 - 13,15 - 15,10 - 16,45 te Haydarpaşaya giden vapurların trenleri içmelere giderler. İçme ve tren fiyatlarında yeniden mühim tenzilât yapılmıştır.

İstanbul Dördüncü İcra

Memurluğundan: Bir Borçtan dolayı mahcuz ve satılmasına karar verilen cinsleri aşağıda yazılı muhtelif cins 20 Singer ve 10 adedi Alman dunkop marka dikiş makinesi ve 30 makine için ayak 22/9/934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te Mahmutpaşada Meydancıkta Kürkçü hanında üst katta 32 numarada 2 ikinci arttırma suretile satılacağından taliplerin mezkûr günde mahallinde bulunacak memuruna 934/4601 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (2576)

Cinsi	No. sı	Cinsi	No. sı
55,5	G.9488093	109w1 00	W302493
16K33	F.297147	9310	G.90063283
52w6	w.254678	31K22	Y.3098009
61W107	w.325070	55-5	G.7826940
31W22	Y.308170	31K.22	Y.3092999
61K107	W.351570	15-12	234318
108W1	w.409995	14-12	232114
23-19	w.17033	14-12	233059
98-16	G.7822088	14-12	232980
107w3	w.342599	14-12	233041
68-29	A.A.000252	14-12	232110
47W11	w.348612	14-12	232988
22W131	w.285059	14-12	232042
96-16	G.9063485	14-12	233050
16K33	F.2969585	14-12	233049

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Sermayesi Liret 700.000.000
İhtiyat akçesi " 580.000.000

Merkezi idare: MILANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELER

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Lehistan, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ

Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 2641 12/3/4/5)

Şehir dahilindeki acenteler:

İstanbulda: Alalemiyan hanında Telef. 2821. Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 1046. Kampiyo dairesi Borsada Telef. 1718.

İZMİRDE ŞUBE

OSMANLI BANKASI

T. A. Ş.

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası
Tesis tarihi 1863

Şubeleri:

Türkiyenin başlıca şehirlerinde Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester. Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan.

Filialleri:

Yugoslavya, Romanya, Suriye, Yunanistan.

Her Türü

Banka muamelâtı yapar.

GOYÇE ORIENT BANK

Dreaz. ner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

* Her türlü banka işi *

İstanbul birinci İflâs memurluğundan:

Müflis Arslan Fresko şirketi ile şürekâya ait iflâs dosyası yanmış olduğundan yenileme muamelesinin tekmihi için toplanmanın talik edildiği 25/9/934 Salı günü saat 14 te alâkadar alacaklıların dairede hazır bulunmaları ve vekillerin vekâletnamelerini beraber getirmeleri ilân olunur. (2589)

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

Sermayesi 30.000.000 frank

İdare merkezi

İSTANBUL

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, Galata, İzmir, Adana, Samsun, Mersin.

Yunanistandaki şubeleri:

Selânik, Kavala, Atina, Pire.